

Biblioteca Municipală
B.P. HASDEU

Calea ta spre cunoaștere!

DOBROGEA

IN SPATIUL ROMÂNESC

Bibliografie-catalog

Pe copertă: Rezervația Naturală Cheile Dobrogei, imagine preluată din internet
<https://www.impact.ro/ce-poti-face-la-cheile-dobrogei-si-ce-obiective-turistice-poti-vedea-acolo-224742.html>

Alcătuitor: Margareta Cebotari

Lector: Vlad Pohilă

Dobrogea în spațiul românesc : bibliografie-catalog [ediție online] / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Publică Ovidius, Centrul de Informare și Documentare „Chișinău” ; alcăt. Margareta Cebotari ; lector : Vlad Pohilă. – Chișinău : S.n., 2009. – 33 p.

Biblioteca Municipală
B.P. HASDEU

calea ta spre cunoaștere!

Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu
Biblioteca Publică Ovidius
Centrul de Informare și Documentare Chișinău

DOBROGEA ÎN SPAȚIUL ROMÂNESC:
BIBLIOGRAFIE-CATALOG
(DIN COLECȚIILE BM B. P. HASDEU, BNRM, BȘC A AȘM)

Chișinău, 2009

Cuprins

Margareta CEBOTARI. Dobrogea – locul de naștere al spiritualității românești (Cuvânt către cititor)....	4
Elena BUTUCEL. Prezențe literare constănțene la Biblioteca „Ovidius”.....	6
BIBLIOGRAFIE	
Așezarea geografică și geologică. Repere turistice.....	11
Istoria Dobrogei. Repere arheologice.....	13
Dezvoltarea economică și agrară.....	22
Viața social-politică și religioasă.....	23
Artă și arhitectură dobrogeană. Muzeistică.....	24
Dobrogea literară. Lingvistică și etnografie.....	24
Bibliografii. Dicționare bibliografice.....	26
INDEXURI AUXILIARE	
Index de nume.....	28
Index geografic.....	31
Index de biblioteci.....	33

Cuvânt către cititor

Dobrogea este o străveche vatră de istorie și cultură, fapt ce o integrează armonios în ansamblul spiritualității românești. Reproducem câteva aprecieri, ale unor distinși istorici români, ce confirmă acest fapt.

C.C. Giurescu: „Pe pământul Dobrogei s-a produs o adevărată sinteză etnică românească: aici s-au amestecat românii autohtoni – așa-zișii dicieni – cu cei veniți de pe malul stâng al Dunării, atât din Țara Românească sau Muntenia cât și din Moldova, și cu păstorii transilvăneni sau mocanii coborâți cu turmele”.

Nicolae Iorga: „Aici, în Dobrogea, n-am răsărit pe nepregătite. Într-un ceas de noroc războinic, sau de chibzuială diplomatică ... România a putut să nu ceară această întindere teritorială; poporul românesc, mocanul, cojanul au pretins-o prin dezvoltarea însăși a necesităților istorice”.

Vasile Pârvan: „Dintre țările care alcătuiesc România de azi, Dobrogea este cea mai veche țară românească. Cu mult timp înainte ca dacii din Dacia să se facă romani, dacii din Dobrogea au început să vorbească latinește, să se închine ca romanii și să facă orașe și sate romane”.

Spațiul românesc de astăzi s-a constituit în realitate din două provincii romane distincte: Dacia și Moesia Inferior (Sciția Minor). Dacă prima provincie a constituit leagănul daco-roman propriu-zis, cea de a doua înseamnă o importantă parte a etnicului traco-geto-roman. Latinii aduc o cultură nouă, aduc nenumărate credințe păgâne, dar mai cu seamă creștinismul. De aceea Dobrogea este considerată unul din cele mai puternice bastioane de latinitate danubiano-pontică. O semnificație aparte are faptul că de pe acest pământ a iradiat cu forță credința creștină adusă și sintetizată la începuturi de Sfântul Apostol Andrei.

Cercetarea documentară a surselor informaționale despre Dobrogea ne-am propus să fie realizată cu prilejul aniversării a 15-a de activitate a bibliotecii noastre, porniți de la încheierea acordului de colaborare dintre Biblioteca Publică Ovidius și Biblioteca Județeană Ioan N. Roman din orașul Constanța, fostul Tomis. Grație acestei colaborări deținem un bogat fond documentar de carte românească. În scopul valorificării mai eficiente a temei abordate a fost selectată și informația din patrimoniul bogat aflat în colecțiile Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, Bibliotecii Științifice Centrale a Academiei de Științe a Moldovei, au fost cercetate colecțiile Bibliotecii Municipale Bogdan Petriceicu Hasdeu și a filialelor ei.

Dobrogea este înzestrată cu frumuseți naturale inegalabile. Litoralul românesc al Mării Negre și Delta Dunării atrag mii de turiști din întreaga lume. Aici mai trăiesc încă arbori seculari fascinanți, găsim un tezaur de o biodiversitate și o densitate uimitoare, multe alte rezervații și monumente ale naturii, printre care – Valul lui Traian, Lacul Techirghiol, vestit prin nămolul său tămăduitor, peștera Limanu etc. În Pădurea Eminescu codrul dobrogean a păstrat vie amintirea poetului național care a căutat și a găsit aici vestita Peșteră a Sfântului Apostol Andrei, azi o reînnoită vatră a creștinismului dobrogean, denumită „Bethleemul creștinismului românesc”, locul de naștere a spiritualității românești. În compartimentul „Așezarea geografică și geologică. Repere turistice” găsim sursele disponibile de informare despre bogățiile naturale ale ținutului dobrogean de ieri și de azi.

Lucrarea se dorește a fi o evocare a trecutului, dar și a prezentului acestui spațiu de sinteză a mai multor civilizații. Vestigiile arheologice de pe teritoriul de azi al Dobrogei demonstrează convingător perenitatea și consistența autohtonilor geto-daci și romani aici. În acest ținut întâlnim o parte din istoria prețioasă a străbunilor daci – Cetatea Sucidava din Pădurea cetate de lângă Oltina, și romani bizantini – Cetatea Vicina din Insula Păciului lui Soare din Lunca Dunării etc. Legăturile economice și culturale stabilite de geții din Dobrogea cu grecii de la Histria, Tomis și Callatis, încă de la primele momente ale venirii lor pe

țărmlul Pontului Euxin, aveau să se dovedească reciproc fructuoase, ceea ce se vede clar datorită săpăturilor arheologice făcute pe pământul Dobrogei. Arheologia, cu tehnicile și mijloacele sale moderne, demonstrează convingător perenitatea și consistența autohtonilor geto-daci și români aici. De aceea am prezentat informația despre realitatea istorică a acestui spațiu românesc cât mai amănunțit în compartimentul „Istoria Dobrogei. Repere arheologice”. Am descris analitic conținutul Ponticelor și al revistei Analele Dobrogei, aflate în colecția bibliotecii noastre, care sunt valoroase culegeri de studii și materiale de istorie, arheologie și muzeografie dobrogeană.

Compartimentul „Dezvoltarea economică și agrară” include documente în care se regăsesc studii de referință în acest domeniu. Prezentarea portului Constanța în istorie și actualitate înseamnă derularea a două milenii și jumătate de existență neconținută. Prin acest port, dar și prin celelalte așezări din zona litoralului pontic, civilizația și cultura românească au intrat și continuă să intre în contacte și schimburi cu lumea întreagă. O lucrare deosebit de valoroasă este propusă de savantul Aurel Lup, care ne prezintă o evaluare a fenomenelor agrare din Dobrogea din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre.

Adus pe pământul Dobrogei încă din secolul I d. Hr., creștinismul a fost îmbrățișat de populația autohtonă romanizată și s-a transmis nealterat, din generație în generație, până în zilele noastre. Documentele din compartimentul „Viața social-politică și religioasă” ne transmit informații prețioase despre civilizația dobrogeană. Putem afla când au venit muntenii, moldovenii și transilvănenii în Dobrogea, despre popularea zonei Deltei Dunării și alte evenimente de importanță majoră din istoria Dobrogei.

Patrimoniul natural al Dobrogei se împletește armonios cu un excepțional patrimoniu cultural despre care aflăm din compartimentele „Dobrogea literară. Lingvistică și etnografie” și „Arta și arhitectură dobrogeană. Muzeistică”. Din diverse studii, dicționare ale scriitorilor dobrogeni putem afla despre înfăptuirile literaturii din Dobrogea care merită o cunoaștere și difuziune în tabloul general al literaturii române. O semnificație deosebită o au culegerile de folclor autohton, în care se cuprinde creația populară a trecutului. Din cărțile de impresii și reportaje reîntregim adevărată atmosferă a vieții din Dobrogea, consemnată atât de călătorii români cât și străini.

Lucrarea de față răspunde mai multor imperative de cercetare documentară a ținutului dobrogean. Ultimul compartiment „Bibliografii. Dicționare bibliografice” ne prezintă munca voluminoasă a neobosiților cercetători de la Biblioteca Județeană Ioan N. Roman din Constanța, care sunt implicați major în elaborarea și editarea lucrărilor de prezentare selectivă a vieții contemporane dobrogene din seria „Contribuții la Bibliografia Dobrogei”.

Demersul informațional realizat în această lucrare se adresează tuturor acelor care doresc să se edifice despre ce înseamnă ținutul dobrogean și specificul său în spațiul românesc, despre bogăția patrimonială ilustrată în muzee, despre imensul bagaj de componente spirituale, despre ce înseamnă prezența românească în spațiul transdunărean. Aceștia sunt, în primul rând, studenții de azi, dar și liceenii, studenții de mâine ai facultăților de istorie, filologie, geografie și științele naturii etc.

Valoarea lucrării reiese atât din multitudinea documentelor prezentate cât și din faptul că facilitează regăsirea informațiilor pe tema dată într-un singur volum de sinteză. Sunt incluse în această lucrare informațională și cele mai reprezentative imagini ale acestui ținut, mărturii ale civilizației antice: Farul de la Adamclisi, Cavalerul trac, statuia lui Ovidiu din Constanța, imagini ale litoralului Mării Negre și din Delta Dunării. Vor fi de folos pentru utilizatori indexurile auxiliare: de nume, de denumiri geografice menționate în lucrare, al bibliotecilor deținătoare ale documentelor incluse în această bibliografie.

Margareta CEBOTARI,
bibliotecar principal BP Ovidius

Prezențe literare constănțene la Biblioteca Ovidius

În ultimele decenii bibliotecile au posibilități nebănuite de valorificare a imensului potențial de care dispun. Explozia tehnico-științifică generează informații pe suport diferit, care coexistă și se completează reciproc. Implementarea noilor tehnologii de informare în biblioteci contribuie la extinderea și diversificarea serviciilor informaționale, la lărgirea spațiului informațional al acestora. Biblioteca trăiește o adevărată revoluție, produsă de aceste tehnologii, care au conturat ideea de „bibliotecă virtuală”, venită în sprijinul nevoilor de cunoaștere ale oamenilor pentru a progresa. Tot mai des se pune întrebarea dacă în zilele noastre mai putem vorbi de consumul de carte, de interes pentru frământările trecutului. Cartea n-a dispărut, ea doar a cunoscut influențele mijloacelor de comunicare moderne. Lectura pe suport tradițional rămâne, totuși, a fi în continuare printre sursele cele mai solicitate, instrumentul de bază al accesului omului la cultură. Prin carte omul devine mai puternic și, de vremea, prin ea se înalță.

În prezentul articol vom încerca să facem un studiu asupra lecturii și literaturii scriitorilor constănțeni, a căror creație a ajuns la Biblioteca Publică Ovidius din Chișinău prin generozitatea colegilor din municipiul Constanța. Grație lor, dispunem de o colecție ce ne-a fost oferită în urma contractului de colaborare încheiat încă în anul 1994. Timp de 13 ani fondurile bibliotecii au crescut și ca număr, și ca valoare. Responsabilitatea și sentimentele față de această oază de cultură a constănțenilor s-au dovedit a fi profunde. Ori de câte ori au venit la Chișinău, colegii constănțeni au avut grijă să ne completeze colecția cu cărți bune. Datoria noastră este să punem în evidență aceste comori, manifestând o adâncă recunoștință față de oamenii atât de generoși de pe meleaguri dobrogene, care merită să fie promovați, cunoscuți și în partea aceasta de pământ cu suflare românească.

Ținutul dintre Dunăre și Mare a constituit un spațiu cu o neasemuită, magnetică forță de atracție pentru scriitorii români dintotdeauna și de pretutindeni, iar printre creatorii dobrogeni și publicațiile editate aici se află destule nume demne de reținut.

Scopul acestui studiu literar pe marginea operelor create de către scriitorii constănțeni este:

- Promovarea colecției și a valorilor literare;
- Cultivarea interesului informativ-literar;
- Stabilirea unei aderențe între cititor și literatura constănțeană;
- Cunoașterea și difuzarea unui tablou literar al unui spațiu românesc foarte interesant.

Biblioteca Publică Ovidius ține la evidență și promovează astăzi cca 160 de surse bibliografice ale scriitorilor constănțeni. Încă în anul 1999, la cei cinci ani de activitate a bibliotecii, a fost editat un pliant cu scriitori dobrogeni, care erau, la acea vreme, 66 la număr. Deci, scriitorii constănțeni vin în continuare spre Biblioteca Ovidius.

Din viața și opera marelui poet latin Ovidius fac parte 48 de titluri, la care se mai adaugă un dosar tematic cu studii, articole, recenzii din presa locală și constănțeană în număr de 53 articole, în majoritate selectate din revista Tomis, publicație cu largă deschidere tematică (istorie, literatură, artă ș.a.) și Analele Dobrogei (revista Societății Culturale Dobrogene). E vorba despre o colecție specială adunată pe parcursul anilor, care este promovată prin mai multe forme de activitate: catalogul biobibliografic cu publicații ovidiene; culegerea *Învățăturile vieții*, care include cugetări și maxime din opera poetului latin Ovidiu, (ambele alcătuite de lucrătorii Bibliotecii Ovidius); materialele promoționale (semne de carte, pliante ș.a.); articole publicate în presă; expoziții permanente în bibliotecă; simpozioane literare; omagiu adus marelui poet prin orice activitate culturală organizată la bibliotecă.

Acestea sunt formele de promovare a colecției respective, toate lăsând să persiste vie memoria față de poetul antic. Faptul că biblioteca noastră poartă numele Marelui Exilat la Tomis ne obligă să întreprindem aceste activități.

Ovidiu aparține, desigur, literaturii antice, latine, totodată însă, prin ceea ce a compus la Tomis, în anii de exil – Tristele și Ponticele - și pentru că și-a petrecut ultimii ani ai vieții în acest oraș, a scris despre aceste locuri și despre strămoșii noștri, învățând graiul lor, el este și al literaturii române, fiind numit de unii istorici literari, esești și poeți „întâiul poet român”, „primul cântăreț al meleagurilor noastre”. La fel este numit și de Tudor Arghezi: „marele nostru strămoș de limbă, de scriere și de sânge – poet al nostru ca și Eminescu”.

Operele scriitorului antic sunt citite la biblioteca Ovidius în mare parte de profesori, scriitori și studenți, ei reprezentând un grup cu o pregătire intelectuală specială. Cele mai solicitate cărți din opera poetului Ovidiu sunt următoarele: Opere / red.: Dorin Onofrei (Chișinău, 2001); Epistole din exil / trad. de Eusebiu Camilar (București, 1966); Metamorfoze (București, 1975) ; Arta iubirii / trad. din lb. fr., note și schiță biobibliogr. de Mihai Cimbru (Deva, 2002); monografii: Ovidiu Drimba. Ovidiu, poetul Romei și al Tomisului (București, 1966) ; Ovidius (Publius Ovidius Naso): [studii] (București, 1957) ; Adrian Rădulescu. Ovidiu la Pontul Euxin (București, 1981) ; Vintilă Horia. Dumnezeu s-a născut în exil: [roman] (Craiova, 1990). Am nominalizat doar câteva titluri dintre cele mai solicitate, dar interesul pentru viața și opera lui Ovidiu a fost mereu viu la noi. Figura poetului a intrat în zona de interes al folclorului literar, a pătruns în legende, basme, colinde, devenind, în felul acesta, o permanență a spiritualității românești.

Am început această relatare cu Publius Ovidius Naso din două motive:

- pentru că biblioteca poartă numele marelui poet
- pentru că Ovidiu face parte din epoca străveche a istoriei literaturii constănțene.

O publicație de forță, care a văzut pentru prima oară lumina tiparului în 1966 și care dăinuiește până în prezent și se bucură de o largă popularitate pe întreg teritoriul țării, este revista Tomis. Biblioteca Ovidius deține toate numerele pe anii 1966 - 2006. Revista abordează un spectru larg de probleme ale contemporaneității (istorie, literatură, artă, oceanologie, arheologie ș.a.). Pe parcursul anilor a fost susținută de personalități consacrate ale științei și culturii naționale (Ion Jalea, Mihai Băcescu, Ștefan Augustin Doinaș ș.a.). Având un conținut bogat și o ținută artistică realmente atrăgătoare, revista Tomis este așteptată și citită cu interes la Chișinău, ea fiind o valoroasă sursă de informare pentru noi, în deosebi în ceea ce privește aparițiile editoriale din ținutul dobrogean. Cu câțiva ani în urmă o mai găseam în cataloagele cu ediții periodice pentru abonare și în felul acesta ne abonam anual. Însă acum nu o mai putem abona direct, pentru că lipsește din aceste cataloage și doar așteptăm de la colegii noștri să ne ofere cu vreo ocazie.

Cartea rămâne a fi un izvor nesecat de cunoaștere, descoperiri și taine neexplorate. În acest sens, cu referire la literatura dobrogeană, suntem obligați să facem niște bilanțuri, prin care să deslușim mai bine starea de lucruri, sensul evoluției și o cunoaștere la zi a prezentului literar. Vom lua ca studiu epoca modernă – sfârșitul secolului XIX și început de secol XX – în care evidențiem în mod special doi scriitori: Victor Crășescu și Panait Cerna. Cel dintâi este studiat la noi ceva mai demult cu Fugarul de la seminar: schițe și povestiri din viața seminaristilor, a clericilor și a pescarilor dunăreni. Opera lui V. Crășescu, cu o prefață de Efim Levit, a fost editată în 1984, la Editura Literatura Artistică din Chișinău.

Un alt scriitor descoperit în seria de scriitori dobrogeni în fondurile de carte ale bibliotecii noastre este Panait Cerna, autor al unei poezii de „concepție”. Creator cu o carieră literară destul de scurtă, ca mulți poeți, de altfel, și cu o operă restrânsă la un volum de versuri, o teză de

doctorat și câteva studii și recenzii, Panait Cerna continuă să fie și azi unul dintre cei mai însemnați poeți pe care i-a dat Dobrogea până în prezent. Încadrarea lui, alături de Corneliu Moldovanu, George Gregorian și alții în grupul poezilor conceptuali de la începutul veacului XX a devenit demult un loc comun în cercetarea literară, impus rând pe rând de sinteze și istorici literari de primă mărime: Nicolae Iorga, Eugen Lovinescu, G. Călinescu. Deși referințele despre opera lui Panait Cerna sunt contradictorii, poate tocmai acesta este argumentul de a-i căuta creația în rafturile bibliotecii și a o citi, pentru a ne forma propriul punct de vedere. Panait Cerna a fost publicat și la Chișinău cu o culegere de poezii Floare și genune: antologie, postfață și bibliografie de Ion Dodu Bălan, apărută la editura Litera.

Interesantă se dovedește a fi, bineînțeles, perioada interbelică: 1918 – 1944, prin scriitorii Ioan N. Roman – (Cavalerii Danubieni, Craiova: Scrisul Românesc); Mihail Straje (Dicționar de pseudonime, alonime, anagrame, astreonime, criptonime ale scriitorilor și publiciștilor români), Alexandru Raicu (Adio, Baudelaire, Cartea dimineții și Puntea din vale).

Cea mai consistentă, și e firesc acest fapt, este perioada postbelică, începând de la 1944 și până în zilele noastre. Această etapă este prezentă la biblioteca noastră printr-un număr mare de opere literare ale scriitorilor Ion Coja, Traian Coșovei, Ștefan Cucu, Ovidiu Dunăreanu, Aurel Dumitrescu, Arthur Porumboiu, Constantin Novac, Nicolae Motoc etc. Trei dintre acești scriitori – Nicolae Motoc, Constantin Novac, Ovidiu Dunăreanu – au fost prezenți la programele Zilelor Bibliotecii Ovidius, unde și-au prezentat creația. Impactul a fost simțitor, acești scriitori au avut o mai mare priză la utilizatori, lucrările lor au fost solicitate mai des.

Desigur, utilizatorul Bibliotecii Publice Ovidius, cel interesat de istoria literaturii din Dobrogea, a descoperit că Victor Crășescu, înainte de Mihail Sadoveanu, a introdus în literatura română lumea pescarilor din Deltă. Și-a semnat prozele și cu pseudonimul Ștefan Basarabeanu și are meritul că a adus în universul dobrogean o notă de realism dur, naturalist. Lucrul trebuie pus în seama celor de la revista Contemporanul, în special a lui Constantin Dobrogeanu-Gherea, cu care V. Crășescu s-a aflat în relații bune, ca și cu Bogdan Petriceicu Hasdeu, de altfel. Un rol important îl va fi jucat și orientarea revoluționară a tânărului V. Crășescu. Cea mai realizată și mai cunoscută nuvelă a acestui autor rămâne a fi Spirca. Deși insuficient de cizelată, nuvela reține atenția îndeosebi prin eroul pe care îl propune – un tânăr pescar cu numele Spirca, având un statut social identic cu al celorlalți pescari, nevoiți să muncească din greu, pentru a-și întreține familia. Pe protagonist îl particularizează nivelul de conștiință mai ridicat și spiritul de dreptate și de inițiativă, care le lipsește în prezent multor semeni de ai noștri. Cred că citind cartea, utilizatorii de la Ovidius își dau seama de acest lucru.

Printre romanticii tardivi ai perioadei interbelice de dezvoltare a literaturii românești din Dobrogea se distinge Ioan N. Roman, al cărui nume îl poartă cu demnitate Biblioteca Județeană din Constanța. Debutând la sfârșitul secolului XIX (1895) cu un volum masiv de Poezii, el a fost la începutul activității un junimist ce s-a bucurat de aprecierea lui Titu Maiorescu. Poet liric cu delicate sentimente, cu suflet cald și sensibil, Ioan N. Roman l-a cunoscut pe Eminescu și a aparținut pleiadei de creatori care nu s-au putut sustrage de la înrâurirea exercitată de acesta. Mai întâi, ea se manifestă tematic, mai ales în ceea ce privește viziunea și substanța propriu-zisă a poeziilor. Cred că un cititor interesat ar putea extrage multe momente profunde din creația acestui poet. Aprig apărător al drepturilor românilor în Dobrogea, el a fost cel care, la sfârșitul Primului Război Mondial, a redactat Memoriul asupra Dobrogei, prin care a apărut interesele românești la Versailles. În anul 1920 a înființat la Constanța, împreună cu profesorul C. Brătescu Societatea Culturală Dobrogeană, un organism cu mare rol de seamă în viața spirituală a celor de la mare, societate care a editat revista Analele Dobrogei.

Dintre poeții și scriitorii epocii postbelice acordăm în principal atenție celor mai solicitați, grație operei lor diverse ca gen și abordare tematică. Arthur Porumboiu este unul dintre aceștia.

El și-a dezvoltat identitatea artistică încă de la primul volum – Domnule copil. În acest volum existau indicii clari ai talentului, între care și poemul Treisprezece (Treisprezece cai duc un copil străveziu -/ Căldura-l acoperă albă cu sare. / Treisprezece cai n-au timp pentru iarbă / nici pentru soare). Alte poeme semnate de Arthur Porumboiu divulgă semnificația atribuită luminii sau întunericii și prin aceasta ne amintesc de Lucian Blaga și George Bacovia. A obținut pentru poezie, în anul 1995, Premiul Uniunii Scriitorilor (Filiala Dobrogea) și în anul 1996 Marele Premiu Literar OVIDIUS.

Nicolae Motoc este reprezentantul poeziei miracolului marin. Ne bucurăm că l-am avut în calitate de oaspete de onoare la inaugurarea bibliotecii noastre și încă o dată, la cinci ani de activitate. „...Creator din stirpea marilor aventurieri întru frumosul artistic, el poate fi numit un scriitor total”. A publicat mai multe cărți de poezie. Femeia și marea sunt două realități fundamentale în opera lui, care prilejuiesc constatări vrednice de interesul cititorului. Reproducem un fragment pentru claritate și convingere: “Nici tu, mare, nu-ți aduci / adâncurile sub o zodie mândră / treci șchiopătând peste praguri ascunse / din piatră. Te lași îngânată / de lagune în care uitucă ți-ai rătăcit apele. / Cunoști nepăsarea / mulțumirea băltoacei la prima picătură de ploaie / nici tu / mare nu-ți sui /egale cu tine / valurile / spre țărmul truș și ursuz. / Acum suspini și bați mătânii albastre / printre pietrele templului / pe care furioasă l-ai cotropit!”... (Dezlegare de mare). Și cele două romane ale sale, pe care le avem în colecția de carte dobrogeană a bibliotecii, prezintă interes și sunt solicitate de către utilizatori.

Un alt autor care reprezintă Dobrogea la compartimentul lirica evenimentului și a patosului social este Traian Coșovei, care semnează câteva zeci de volume, dintre care mai mult de jumătate cultivă reportajul, T. Coșovei fiind considerat un reporter și un poet. Specie jurnalistică prin care fondatorul ei modern, Geo Bogza, a dat literaturii românești creații de vârf, reportajul a avut în Traian Coșovei un „slujitor dintre cei mai devotați și pasionați din anii postbelici”. De altfel, scriitorul a și mărturisit această pasiune: „Ca surdul și ca orbul alerg / Dintr-o parte în alta / a văzduhului – / Și tot mi se pare / că aud, că mă strigă, mă cheamă – / are să-mi aducă o veste / De la cine? De unde?! // Ca surdul, ca orbul / îmi plec urechea în toate vânturile, / îmi strivesc tâmpla de toate zidurile, / frământ în mâini fiecare piatră – alerg dintr-o parte în alta / a văzduhului / gol pentru mine”.

Un volum întru totul reprezentativ pentru această specie la Traian Coșovei este opul masiv de peste 400 de pagini intitulat Dobrogea de aur, cu reportaje ce evocă fapte și evenimente din existența materială și spirituală din spațiul carpato-danubiano-pontic.

Din volumul La țărmul cu luna desprindem pentru iubitorii de poezie niște versuri ce trădează firea unui poet hipersensibil, care ne cucerește prin expresivitate simplă, ceea ce și-ar găsi, potrivit exegeților, un loc sigur în cea mai exigentă antologie tematică:

*„Doamne, mamă!
Cum ai potrivit tu
Din cer
Sau din adânc
Și ce puteri ai tu acolo
De ai înduplecat
Bătrânul nostru liliac
Să înflorească în noiembrie!
Cumplita noastră lună
În care ai plecat...
Ce semn din cer
Și din adânc
Ne trimiți tu*

*Împărăteasa noastră simplă,
Cu liliacul înflorind
În noiembrie!
Ce dulce primăvară mare
Ești tu în lumea viitoare,
Și-n frigul fără alinare
Te-ntorci la noi în chip de floare”.*

Aducem în față acum volumul Istoria literaturii din Dobrogea de Enache Puiu, care, după cum scrie autorul, este „Omagiul meu Dobrogei, din al cărei pământ am fost plămădit și în care mă voi topi”. Autorul constată printre altele că: „...odată cu secolul al VII-lea după Hristos și prin concursul unor condiții istorice specifice acestei provincii, faptele interesând literatura cultă s-au redus drastic, până târziu, la sfârșitul secolului al XIX-lea, când Dobrogea a revenit la Statul Român. Drumul parcurs de fenomenul literar în acest ținut, după aceea, în cei aproape 130 de ani ce s-au scurs după reintegrare, dar mai ales în ultimele trei sferturi de secol, a fost unul al continuei dezvoltări, sub toate raporturile: al suportului material, al dimensiunii, al calității. Mai important decât toate este progresul de conținut, ascensiunea calitativă înregistrată de această literatură”. Afirmția implică aspecte ce au fost relevate în cuprinsul studiului, constatând rapida modernizare și diversificare a modalităților și formelor literare în ultimele șase-șapte decenii, precum și procesul din ce în ce mai evident de cristalizare a unui specific dobrogean în creație, reflex al „sufletului” straniu al acestor locuri, specific observabil într-o percepție mitico-poetică a lumii, precum și în deschiderea constantă spre miracolul marin. Opera scriitorilor din spațiul pontic pendulează între două motive literare esențiale: reflectarea pe plan artistic a universului marin și cultul pentru antichitate, pentru vestigiile greco-romane, pentru poetul Ovidiu.

Ne propunem și în continuare să difuzăm cât mai larg bibliografia scriitorilor dobrogeni, alcătuită de Biblioteca Ovidius, după care să inițiem un club de discuții pe marginea cărților scrise de autori din zona Constanței, astfel contribuind la popularizarea într-o mai mare măsură a creației acestora. Încă mulți dintre scriitorii dobrogeni meritau să fie nominalizați, dar nu putem cuprinde necuprinsul. Am făcut doar o trecere în revistă a principalelor perioade literare.

Lăsăm pe seama actualilor și viitorilor cititori ai acestor scriitori și poeți să pătrundă în esența tezaurului literar dobrogean ce și-a găsit loc de referință în fondul de carte oferit cu dragoste de frați și de colegi, de către prietenii noștri de la Biblioteca Județeană din orașul lui Ovidius – Tomis–Constanța. Suntem siguri că acest îndemn îi va motiva pe toți cei interesați de fenomenul literar dobrogean, și nu numai, să escaladeze înălțimile muntelui literar de la mare și ne va purta pe valurile unei pasiuni inepuizabile pentru creația menită să ne îmbogățească spiritual și să ne înobileze.

**Elena BUTUCEL, directorul BP Ovidius
(Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu: Dezvoltare. Progres. Colaborare. Parteneriate.
Ch., 2007)**

BIBLIOGRAFIE

Așezarea geografică și geologică. Repere turistice

1. **Albu, Florența**. Constanța : [ghid] / Florența Albu. – București : Ed. Tineretului, 1964. – 80 p. : il.
2. **Anastasiu, Victor**. Contribution a l'étude géologique de la Dobrogea : Terrains secondaires / Victor Anastasiu. – Paris : [s. n.], 1898. – 133 p. – În lb. fr.
3. **Athanasie, Napoleon**. Dobrogea și gurile Dunării din punctele de vedere fizic-militar și politic-administrativ / Napoleon Athanasie. – București, 1896. – 100 p.
4. **Bărbulescu, Aurelia**. Stratigrafia jurasicului din vestul Dobrogei Centrale / Aurelia Bărbulescu, Vasile Ionel. – București : Ed. Academiei R.S.R., 1974. – 174 p.
5. **Bogza, Geo**. Dobrogea! Dobrogea! // Lăpușan Aurelia. Techirghiul pentru Europa : 1899-1999. Centenarul balneologiei maritime românești / Aurelia Lăpușan, Ștefan Lăpușan. – Galați, 1999. – P. 10-15.
6. **Brandza, D.** Flora Dobrogei / D. Brandza, S. Ștefănescu ; Academia Română. – București, 1898. – 490 p.
7. **Călinescu, Constanța**. Acasă în port // Călinescu Constanța. Popas în dimineți albastre / Constanța Călinescu, Ion Faiter. – București, 1985. – P. 157-184.
8. **Călinescu, R. I.** Cutrierând Dobrogea meridională. – București : Adevărul, [s. a.]. – 84 p. : il.
9. **Călinescu, R. I.** Insula Șerpilor : [schiță monogr.] // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1931. – Anul XII, Fasc. 1-12. – P. 1-62.
10. **Chiriac, Mircea**. Amoniți cretacicci din Dobrogea de Sud / Mircea Chiriac. – București : Ed. Acad. R.S.R., 1981. – 143 p.
11. **Cioroiu, Constantin**. Călători la Pontul Euxin / Constantin Cioroiu. – București : Sport-Turism, 1984. – 272 p. : 15 f. il.
12. **Cioroiu, Constantin**. Litoralul românesc la 1900 : Repere istorico-literare / Constantin Cioroiu, Marian Moise ; cuv. înainte de Ștefan Cucu ; postf. de Stoica Lascu. – Constanța : Europolis, 1997. – 328 p. : 4 f. il.
13. **Conea, Ana**. Formațiuni cuaternare în Dobrogea / Ana Conea. – București : Ed. Acad. R.S.R., 1970. – 235 p.
14. **Constanța** // Vizitați România : [ghid turistic] / text : Stela Mariana Checiu. – București, 1997. – P. 84-93.
15. **Constanța** : Litoral : [ghid turistic] / red. resp. : Doina Suci. – București : Ed. Științifică, 1962. – 184 p. : il.
16. **Constanța** și împrejurimile ei : [ghid turistic]. – București : Ed. Științifică, 1960. – 320 p. : il. color.
17. **Cucu, Vasile**. Insula Șerpilor / Vasile Cucu, Gheorghe Vlăsceanu. – București, 1991. – 64 p. – (Col. *Pământ românesc*).
18. **Cucu, Vasile**. Județul Constanța // Cucu Vasile. România : ghid-atlas al monumentelor istorice / Vasile Cucu, Ștefan Marian. – București, 1979. – P. 175-194.
19. **Delta Dunării** : [ghid] / text de Eugen Panighianț ; schițe și hărți de Demetru Popescu. – București, 1967. – 108 p. : il.
20. **Dicționarul geografic**, statistic și istoric al județului Tulcea / Grigore Gr. Dănescu ; Soc. Geografică Română. – București, 1896. – 591 p.
21. **Dobrogea** : [tablou geografic] / pref. de Geo Bogza. – București : Meridiane, 1964. – 138 p.
22. **Dobrogea**. Litoralul românesc. Delta Dunării : [ghid]. – București : Meridiane, 1964. – 246 p. : il.

23. **Dobrogea** maritimă / Soc. de șt. naturale și geografie din R.S.R. – București, 1966. – 262 p. – (Bibl. geografului ; Vol. 4).
24. **Dobrogea** turistică : [ghid]. – Constanța : Dobrogea, 2001. – 130 p. : il.
25. **Florea, Mihai**. Județul Constanța // Florea Mihai. Drumuri și condeie. – Sibiu : Ed. pentru Turism, 1974. – P. 115-120.
26. **Florescu, Radu**. Histria = The city of Histria / Radu Florescu, Ion Miclea. – București : Sport-Turism, 1989. – 100 p. : il. – În lb. ro și engl.
27. **Ghinea, Dan**. Constanța // Ghinea Dan. Enciclopedia geografică a României. – București, 1996. – Vol. I (A-G). – P. 449-463.
28. **În interiorul** Dobrogei : [destinații turistice] // Cu noi la drum / alcăt. : Costache Zmeu, Ioan Istrate, Petre Baron. – București, 1991. – P. 95-131.
29. **Județul Constanța** // Enciclopedia geografică a României / coord. șt. : Grigore Posea. – București, 1982. – P. 385-401.
30. **Județul Constanța** // Județele și orașele României în cifre și fapte. – București, 1994. – Vol. 1 : Județele României. – P. 271-285.
31. **Lacurile** sărate de pe litoralul Mării Negre // Lacurile din România : Importanța balneară și turistică / alcăt. : Tiberiu Morariu. – București, 1968. – P. 50-62.
32. **Litoralul românesc** : [album] / pref. de Vladimir Colin. – București : Meridiane, 1962. – 110 p. : il. – (*Orașe și priveliști*).
33. **Lumina** și culoarea litoralului : [album] / fotogr. de Hedy Löffler. – București : Meridiane, 1967. – 108 p. : fotogr. color.
34. **Manta, Ion**. Histria : [Cel mai vechi oraș de pe actualul teritoriu al țării] // Manta Ion. De la mare la munte. – București, 1988. – P. 77-79.
35. **Manta, Ion**. Litoralul românesc al Mării Negre și Delta Dunării // Manta Ion. România : O enciclopedie a naturii. – București, 1992. – P. 179-194.
36. **Mihăilescu, Vintilă**. Dobrogea // Mihăilescu Vintilă. Dealurile și câmpiile României : studiu de geografie a reliefului. – București, 1966. – P. 274-292.
37. **Mohan, Gh.** Delta Dunării (Județul Tulcea) ; Indexul rezervațiilor naturale din România pe județe : Județul Constanța // Mohan Gh. Rezervații și monumente ale naturii din România. – București, 1993. – P. 76-87 ; P. 344-345.
38. **Ocrotirea naturii** dobrogene : lucrările Simpozionului „Rezervațiile naturale din Delta Dunării și Dobrogea” (20 mart., 1976) / Academia R.S.R., Filiala Cluj-Napoca, Subcomisia monumentelor naturii. – Cluj-Napoca, 1976. – 192 p. : il.
39. **Rareș, Marin**. Xavier Hommaire de Hell : Un călător francez în Dobrogea în 1846 // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1934. – Anul XV, Fasc. 1-12. – P. 54-67.
40. **Rădulescu, Adrian**. Constanța : [ghid] / Adrian Rădulescu, Stoica Lascu, Puiu Hașotti. – București : Sport-Turism, 1985. – 200 p. : il + 1 f. hartă.
41. **Rădulescu, I.** Județul Constanța / I. Rădulescu, Athena Herbst-Rădoi ; Academia R.S.R., Inst. de Geografie. – București : Ed. Academiei R.S.R., 1974. – 184 p. : il. – (*Județele patriei*).
42. **Seișanu, R.** Dobrogea : [tablou geografic] / R. Seișanu. – [S. l., s. a.]. – 272 p. : il.
43. **Seișanu, R.** Dobrogea și Insula Șerpilor : [schiță monogr.] : [st. docum.] / R. Seișanu. – București : Ed. ziarului „Universul”, 1928. – 275 p.
44. **Simionescu, I.** Țara din povești. Vol. I : Dobrogea / I. Simionescu. – București : Cartea Română, 1928. – 118 p.
45. **Șerbănescu, Mihail**. Pădurile Dobrogei / Mihail Șerbănescu ; Regia Naț. a Pădurilor, Dir. Silvică Constanța. – Constanța : Ed. Romart Design, 2003. – 50 p. : il.
46. **Toader, Tudor**. Județul Constanța // Toader Tudor. Invitație la drumeție : ghidul pădurilor, parcurilor dendrologice și a arborilor seculari, monumente ale naturii sau rezervații științifice / Tudor Toader, Constantin Nițu. – București, 1976. – P. 77-85.

47. **Tufescu, Victor**. Tradiții și înnoiri în Dobrogea // Tufescu Victor. Popasuri prin țară. – București, 1976. – P. 180-189.
48. **Tulcea** : [monogr.] / red. : M. Didâc ; coord. : Gh. Ion, M. Alexandru. – București : Sport-Turism, 1980. – 312 p. – (*Județele Patriei*).
49. **Vlahuță, Alexandru**. Pe Marea Neagră. Constanța // Vlahuță Alexandru. România pitorească / ed. îngr. și stud. introd. de Valeriu Râpeanu. – București, 1989. – P. 46-50.

Istoria Dobrogei. Repere arheologice

50. **Almaș, Dumitru**. Dunărea – punte de hotar // Almaș Dumitru. Popasuri la vetrele istoriei românești. – București, 1981. – P. 8-14.
51. **Almaș, Dumitru**. Prin Dobrogea de-a lungul și de-a latul // Almaș Dumitru. Vetre de istorie românească. – București, 1988. – P. 26-35.
52. **Analele Dobrogei** : 75 de ani de la apariția primului număr. – Constanța : Muntenia, 1995. – 286 p.
53. **Arbore, A. P.** Sciția transdunăreană : O schiță istorică / A. P. Arbore. – Cernăuți : Glasul Bucovinei, 1935. – 41 p. – (Extras din „Analele Dobrogei”).
54. **Asan, B. G.** Cuadrilaterul dobrogean: Rusciuk, Varna, Șumla, Silistria / B. G. Asan. – București : Minerva, 1912. – 64 p.
55. **Banaru, Valeriu**. Bemerkungen zur frage nach den Tragern des griechischen Handels im nordwesten des Pontos Euxeinos am beispiel von Histria / Valeriu Banaru // Analele Asoc. Naț. a Tinerilor Istorici din Moldova : anuar istoric. – Ch., 2005. – Nr 6. – P. 52-56. – În lb. germ.
56. **Barbu, Vasile**. Tomis : Orașul poetului exilat / Vasile Barbu. – București : Ed. Albatros, 1972 – 122 p.
57. **Barbu, Vasile**. Trofeul lui Traian / Vasile Barbu. – București : Ed. Albatros, 1987. – 152 p. : il.
58. **Barnea, Ion**. Așezări geto-dacice din Nord-Vestul Dobrogei // Strămoșii poporului român : Geto-dacii și epoca lor / coord. : Cristian Popișteanu. – București, 1980. – P. 244-248.
59. **Bănescu, N.** Dobrudea bizantină / N. Bănescu. – Cernăuți : Glasul Bucovinei, 1938. – 10 p. – (Extras din vol. festiv al „Analelor Dobrogei” ; Anul 19, Vol. 2, 1938).
60. **Brătescu, C.** Dobrogea / C. Brătescu. – București : Cartea Română, [s. a.]. – 32 p. – (Cunoștințe folositoare. Ser. C : Din lumea largă ; Nr 7).
61. **Brătescu, C.** Noile numiri de sate din Dobrogea-Vechi // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1925. – Anul V-VI, 1924-1925. – P. 194-202.
62. **Brătescu, C.** Nume vechi ale Dobrogei: Vlahia lui Asan, Vlahia Alba / C. Brătescu. – București, 1919. – 16 p. – (Soc. pentru crecet. și stud. Dobrogei). – (Extras din „Arhiva Dobrogei”, 1919)
63. **Brătescu, C.** Sarcofagul cu simboluri din Constanța // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1931. – Anul XII, Fasc. 1-12. – P. 210-244.
64. **Buzoianu, Livia**. Civilizația greacă în zona vest-pontică și impactul ei asupra lumii autohtone (sec. VII-IV a. Chr.) / Livia Buzoianu. – Constanța : Ovidius University Press, 2001. – 370 p. +7 hărți.
65. **Canarache, V.** Tomis / V. Canarache. – București : Meridiane, 1961. – 44 p. : il. – (*Monumentele patriei noastre*).
66. **Călători străini** despre Țările Române. Vol. VI / Acad. de Șt. Sociale și Politice a R. S. R., Inst. de Istorie „N. Iorga”. – București, 1976. – 820 p. – Din conț. : P. 21, 262, 347, 353, 355, 356, 379, 380, 382, 383, 396, 399, 400, 629, 635.

67. **Chirtoacă, Ion**. Emigrarea din Dobrogea în sud-estul Moldovei (secolul al XVI-lea – începutul sec. al XIX-lea) // Cugetul. – 2007. – Nr 2. – P. 18-23.
68. **Ciachir, Nicolae**. România în sud-estul Europei (1848-1866) / Nicolae Ciachir. – București : Ed. Politică, 1966. – 230 p. – Din conț. : P. 58, 178, 181-185, 201.
69. **Cioranescu, A.** Une restitution historique: La Dobroudja – terre roumaine / A Cioranescu. – Paris, 1939. – 32 p. – În lb. fr.
70. **Coandă, George Gr.** Câteva cuvinte de chestea Dobrogei / George Gr. Coandă. – București, 1908. – 15 p.
71. **Colcer, Iosif**. File din istoria Dobrogei / Iosif Colcer, Viorel Măgureanu. – Tulcea, 1998. – 250 p.
72. **Complexul** muzeal de la Adamclisi / Muzeul de Ist. Naț. și Arheologie Constanța. – [S. l.], 1990. – 61 p.
73. **Condurachi, Emil**. Contribuția săpăturilor arheologice organizate de Academia R.P.R. la Histria, la cunoașterea perioadei elenistice în Dobrogea // Condurachi Emil. Studii și referințe privind istoria României. – București, 1954. – Partea I. – P. 61-81.
74. **Constantinescu-Mircești, C. D.** Un sat dobrogean: Ezibei / C. D. Constantinescu-Mircești ; cu o pref. de D. Gusti. – București : Bucovina, 1939. – 421 p.
75. **Cordoneanu, Maria**. Adamclisi – Tropaeum Traiani ; Mangalia, cetatea Callatis ; Histria – cetatea // Cordoneanu Maria. 100 de monumente și locuri istorice ale Patriei / Maria Cordoneanu, Victoria Nedel. – București, 1972. – P. 7-8 ; P. 24-25 ; P. 61-65.
76. **Costache, Daniel**. Capidava. Între cercetarea arheologică și valorificarea muzeistică / Daniel Costache, Mihaela Bologan // Analele Asoc. Naț. a Tinerilor Istorici din Moldova : anuar istoric. – Ch., 2003. – Nr 4. – P. 41-46.
77. **Covaceff, Petre**. Povestea farului genovez / Petre Covaceff. – Constanța : Ex Ponto, 2003. – 238 p. : il.
78. **Crîșan, Ion Horațiu**. Burebista și epoca sa / Ion Horațiu Crîșan. – Ed. a 2-a, rev. și adăug. – București, 1977. – 532 p. – Din conț. : P. 25, 69, 98, 104, 110, 115, 116, 129, 130-132, 140, 156-157, 183, 189, 212, 244, 245-246, 251, 282, 288.
79. **Crîșan, Ion Horațiu**. Spiritualitatea geto-dacilor / Ion Horațiu Crîșan. – București : Albatros, 1986. – 450 p. : il.
80. **Culea, Apostol D.** Cât trebuie să știe oricine despre Dobrogea : Trecutul – Prezentul – Viitorul / Apostol D. Culea. – București : Casa școalelor, 1928. – 260 p. : il.
81. **Daicoviciu, Hadrian**. Romanii cuceresc Dobrogea // Daicoviciu Hadrian. Dacii. – București, 1965. – P. 119-121.
82. **Davidescu, Mișu**. Cetatea română de la Hinova / Mișu Davidescu. – București : Sport-Turism, 1989. – 147 p. : il.
83. **Diaconu, Gh.** Roxolani și alani la Dunărea de Jos // Studii și cercetări de istorie veche și arheologie. – București, 1980. – Tom. 31, Nr 2. – P. 275-287.
84. **Din istoria Dobrogei** : în 3 vol. Vol. I : Geți și greci la Dunărea de Jos din cele mai vechi timpuri până la cucerirea romană / sub red. : D. M. Pippidi, D. Berciu [et al.]. – București : Ed. Academiei R.P.R., 1965. – 344 p. – (Col. *Bibliotheca Historica Romaniae*).
Vol. II : Romanii la Dunărea de Jos / sub red. : R. Vulpe, I. Barnea. – 1968. – 591 p.
Vol. III : Bizantini, romanii și bulgari la Dunărea de Jos / sub red.: I. Barnea, S. Ștefănescu. – 1971. – 439 p.
85. **Din Tezaurul** Documentar Dobrogean / ed. de docum. întocmit de S. Marin ; Dir. Generală a Arhivelor Statului din R.S.R. – București, 1988. – 441 p.
86. **Dobrogea** : [monogr. arheologică] / Demetru Popescu [et al.]. – București : Meridiane, 1964. – 247 p. : il.
87. **Dobrogea** : Patru conferințe ale Universității Libere. – București : Cartea Românească, 1928. – 99 p. : il. – Bibliogr. : P. 48-49.
88. **Dobrogea**. 1878-1928 : Cincizeci de ani de viață românească : [publicație tipărită cu prilejul semicentenarului reanexării Dobrogei (București : Cultura Națională, 1928)]. –

- Constanța : Ex Ponto, 2003. – 794 p. – Volum editat cu prilejul a 125 de ani de la revenirea Dobrogei în cadrul Statului Românesc.
89. **Dobrogea** în timpul stăpânirii romane (sec. I î.e.n – sfârșitul sec. III e.n.) // Istoria românilor : Antică. – Ch. ; Iași, 1991. – P. 82-107.
90. **La Dobrogea** Roumaine : etudes et documents. – Bucarest : [s. n.], 1919. – 176 p. – În lb. fr.
91. **La Dobroudja** / Académie Roumaine. – Bucarest : [s. n.], 1938. – 700 p. : il. – În lb. fr.
92. **Documente** privind istoria Dobrogei (1830-1877) / vol. întocmit de Tudor Mateescu ; Dir. Generală a Arhivelor Statului din R.P.R. – București, 1975. – 344 p.
93. **Dogaru, Petre**. Insula Șerpilor – străvechi pământ românesc în bazinul Mării Negre / Petre Dogaru. – [S. l.], 1996. – 174 p.
94. **Dron, Ion**. Scurte informații extrase din „Tristele” și „Ponticele” lui Publius Ovidius Naso despre geții (daco-geții) din Dobrogea și de la Dunărea de Jos // Dron Ion. Studii și cercetări. – Ch., 2001. – P. 79-88.
95. **Ekrem, Ali Mehmet**. Din istoria turcilor dobrogeni / Ali Mehmet Ekrem ; cuv. înainte de Demeny Lajos. – București : Kriterion, 1994. – 255 p.
96. **Florescu, Florea Bobu**. Monumentul de la Adamklissi : Tropaeum Traiani / Florea Bobu Florescu. – Ed. a 2-a, rev. și adăug. – București : Ed. Academiei R.P.R., 1961. – 750 p. + Il. – (*Monografii de monumente*).
97. **Florescu, Gr**. Descoperiri arheologice în Constanța și monumente antice inedite din Muzeul Regional al Dobrogei // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1934. – Anul XV, Fasc.1-12. – P. 116-128.
98. **Florescu, Gr**. Monumente antice din Muzeul regional al Dobrogei // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1936. – Anul XVII, Fasc.1-12. – P. 128 -135.
99. **Florescu, Radu**. Adamclisi : [ghid arheologic] / Radu Florescu. – București : Meridiane, 1973. – 43 p. : il.
100. **Florescu, Radu**. Ghid arheologic al Dobrogei / Radu Florescu. – București : Meridiane, 1968. – 96 p. : il.
101. **Georgescu, Ion**. Coloniile germane din Dobrogea / Ion Georgescu. – Cernăuți : Glasul Bucovinei, 1926. – 43 p. – (Extras din „Analele Dobrogei”; Anul VII).
102. **Georgescu, Ion**. Românii transilvăneni din Dobrogea // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1929. – Anul X, Fasc.1-12. – P. 163-177.
103. **Gheorghiu-Bărlad, G. N.** Dobrogea : [conf.] / G. N. Gheorghiu-Bărlad. – București : Gobl, 1898. – 35 p.
104. **Giurescu, C. C.** Dobrogea, vechi pământ românesc : Conferință ținută la Soc. de radiodifuziune la 22 sept. 1939 / C. C. Giurescu. – București : Monitorul of., 1939. – 9 p. – (Extras din „Bul. Muzeului militar național” ; Anul 3, Nr 5-6).
105. **Gramatopol, Mihai**. [Dobrogea] // Gramatopol Mihai. Artă și arheologie dacică și romană. – București, 1982. – 240 p. – P. 127-130, 134, 136, 142, 149-151, 171, 195, 197.
106. **Histria**. Vol. I : [monogr. arheologică] / itocm. de Em. Condurachi [et al.]. – București : Ed. Academiei R.P.R., 1954. – 590 p. : il.
107. **Histria** : [catalogul Complexului arheologic Histria] / Muzeul de Ist. Naț. și Arheologie Constanța. – Constanța, [s. a.]. – 40 p. : il.
108. **Husar, Alexandru**. Geții nemuritori // Husar Alexandru. Ideea europeană / Alexandru Husar. – Ch., 1993. – P. 13-20.
109. **Inscripțiile** din Scythia Minor grecești și latine. Vol. I : Histria și împrejurimile / culeg., trad., coment. și indici de D. M. Pippidi. – București : Ed. Acad. R.S.R., 1983. – 544 p. + 427 foto. – (*Inscripțiile antice din Dacia și Scythia Minor* / col. îngr. de D. M. Pippidi, I. I. Russu).

110. **Iorga, Nicolae.** Drepturile naționale și politice ale românilor în Dobrogea : 50 de ani de viață românească în Dobrogea / Nicolae Iorga ; trad. de C. Brătescu. – [S. l.] : Fundația culturală, [s. a.]. – 73 p. – (*Cartea vremii* ; 23 / col. encicl. îngr. de N. Crainic).
111. **Iorga, Nicolae.** Droits nationaux et politiques des Roumains dans la Dobrogea : Consideration historiques / Nicolae Iorga. – Jassy : Imprimerie de l'état, 1917. – 90 p. – În lb. fr.
112. **Iorga, Nicolae.** România : Cum era până la 1918 / Nicolae Iorga. – București : [s. n.], 1940. – Vol. 2. Moldova și Dobrogea. – 398 p.
113. **Iscru, G. D.** Geto-dacii : Națiunea matcă din spațiul carpato-danubo-balcanic / G. D. Iscru. – București, 1965. – 160 p.
114. **Județul Constanța** : documentar sinteză / red. : Stelian Duțu, Vasile Marcu [et al.]. – [S. l.], 1993. – 76 p. : il.
115. **Lăpușan, Aurelia.** Constanța. Memoria orașului : Vol. I. 1878-1940 / Aurelia Lăpușan, Ștefan Lăpușan. – Ed. a 2-a. – Constanța : Ed. Muntenia, 1997. – 460 p. : il.
116. **Liuşnea, Mihaela-Denisa.** Arheologia între știință și demagogie. Studiu de caz: Fortificația romană de la Bărboși (jud. Galați) și rolul acesteia în sistemul defensiv roman de la Dunărea de Jos // Analele Asoc. Naț. a Tinerilor Istorici din Moldova : anuar istoric. – Ch., 2008. – Nr 8. – P. 44-59.
117. **Liuşnea, Mihaela-Denisa.** Considerații privind fortificațiile militare romane pe Limas-ul de la Dunărea de Jos // Analele Asoc. Naț. a Tinerilor Istorici din Moldova : anuar istoric. – Ch., 2003. – Nr 4. – P. 46-57.
118. **Marele Edificiu** roman cu mozaic de la Tomis / Muzeul de Ist. Naț. și Arheologie Constanța. – Constanța, 1986. – 52 p. : il.
119. **Mărculescu, Octavian.** Bizone – portul Cavarna : [st. istoric] // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1935. – Anul XVI, Fasc.1-12. – P. 119-130.
120. **Mărculescu, Octavian.** Descoperiri arheologice dobrogene // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1934. – Anul XV, Fasc.1-12. – P. 146-161.
121. **Miclea, Ion.** Adamclisi : [ghid] / Ion Miclea. – București : Sport-Turism, 1980. – 23 p. : il.
122. **Micu, Ioan.** Note asupra stelei funerare, cu inscripție greacă și cu bassorelieful unui retiarius, din Muzeul Dobrogei // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1935. – Anul XVI, Fasc.1-12. – P.137-143.
123. **Moise, Marian.** Țara dorobanților de fier : Dobrogea / Marian Moise ; red : Ovidiu Dunăreanu. – Constanța : Menora, 1998. – 218 p.
124. **Pascu, Vasile.** Coloniile grecești din Dobrogea între secolele VII-I î. d. Hr. ; Dobrogea romană // Pascu Vasile. Istoria antică și medievală a românilor. – București, 1993. – P. 26-29 ; P. 54-57.
125. **Pippidi, D. M.** Contribuții la istoria veche a României / D. M. Pippidi. – București : Ed. Științifică, 1967. – 596 p.
- Cont.** : I. În loc de introducere: inscripțiile grecești din Scitja Mică în ultima sută de ani ; II. Histria și Callatis în secolele III/II î.e.n. ; III. Știri noi despre organizarea internă a Histriei în perioada autonomiei ; IV. Cu privire la organizarea militară a Histriei în perioada preromană ; V. Proveniența inscripției grecești de la mănăstirea Dragomirna ; VI. În jurul relațiilor agrare din cetățile pontice înainte de cucerirea romană ; VII. Știri noi despre legăturile Histriei cu geții în secolul al II-lea ; VIII. Histria și geții în secolul al II-lea: observații asupra Decretului în cinstea lui Agathocles, fiul lui Antiphilos ; IX. Relațiile politice dintre cetățile de la coasta de vest a Mării Negre în epoca elenistică ; X. Decret histrian pentru un preot al zeilor din Samothrace ; XI. Două inscripții fragmentare din Callatis ; XII. Data Decretului histrian pentru Aristagoras, fiul lui Apaturios ; XIII. Tiberius Plautius Aelianus și frontiera Dunării-de-Jos în sec. I e. n. ; XIV.

- În jurul gerusiilor din Histria și Callatis ; XV. Despre o ipoteză a lui Patsch privind istoria Moesiei în secolul I ; XVI. Hotărnicia consularului Laberius Maximus ; XVII. În jurul unei inscripții din Muzeul Național de Antichități al Institutului de Arheologie ; XVIII. Un nou document despre comunitatea pontică în secolul II e.n. ; XIX. Dedicății dobrogene din epoca imperială ; XX. O inscripție agonală din Histria de la începutul secolului al III-lea e.n. ; XXI. Cu privire la distrugerea Histriei de goți în secolul al III-lea. (În marginea unei inscripții latine editate de Vasile Pârvan); XXII. În jurul izvoarelor literare ale creștinismului dacă-roman ; XXIII. Niceta din Remesiana și originile creștinismului daco-roman ; *Note adiționale* : 1. În legătură cu scalvajul la daci ; 2. Sclavi „histrieni” la Rheneia ? ; 3. Inscripție funerară din Callatis ; 4. Teatre grecești în Dobrogea Antică ; 5. „A doua întemeiere” a Histriei, în lumina unui document inedit.
126. **Pontice** : Studii și materiale de istorie, arheologie și muzeografie / Muzeul de Arheologie Constanța. – Constanța, 1968. – 510 p. : il.
Din conț. : V. Volschi, M. Irimia. Descoperiri arheologice la Mangalia și Limanu aparținând Culturii Hamangia ; M. Irimia. Un depozit de bronzuri la Constanța ; V. Canarache. Sistemul ponderal și tipologia drahmelor istriene de argint ; M. Irimia. Cimitirele de incinerare geto-dacice de la Bugeac-Ostrov ; C. Iconomu. Cercetări arheologice la Mangalia și Neptun ; M. Bucovală. Noi morminte de epocă romană timpurie la Tomis ; Th. Sauciu-Săveanu, A. Rădulescu. Inscripția lui Herennois Apollinarios din Callatis ; A. Rădulescu. Note epigrafice ; C. Scorpan. Contribuții arheologice la problemele etnice ale Dobrogei antice ; M. Irimia. Cuptoarele romano-bizantine de ars ceramică de la Oltina ; C. Cîrjan. Cimitirul feudal-timpuriu de la Gîrlița-Ostrov ; Z. Covacef. Bibliografia arheologică a Dobrogei (1948-1968) ; M. Boca. Dobrogea veche în stampe și gravuri (1826-1882).
127. **Pontice 2** : Studii și materiale de istorie, arheologie și muzeografie / Muzeul de Arheologie Constanța ; red. resp. : Adrian Rădulescu. – Constanța, 1969 – 444 p. : il.
Din conț. : A. Fălticeanu. Arheologia Dobrogei la un sfert de veac de la eliberare ; *Rapoarte de săpături*. M. Irimia. Noi cercetări arheologice în cimitirul II geto-dacic de la Buceag ; C. Scorpan. Săpăturile arheologice din așezarea getică de la Buceag – Valea lui Marinciu ; C. Iconomu. Noi morminte paleocreștine la Mangalia ; Corneliu Cîrjan. Necropola de epocă feudal-timpurie de la Gîrlița-Ostrov ; *Studii și note*. M. Irimia, D. Dumitrașcu. Sabia de bronz miceniană descoperită la Medgidia ; Radu Vulpe. Note de istorie tomitană ; D. Berciu. Mormântul „princiar” de la Agighiol și unele probleme ale artei traco-getice ; Vladimir Iliescu. Contribuții la problema raporturilor scito-trace în sec. IV î. e. n. ; Const. Ionescu Cîrligel. Cadrane solare grecești și romane în Dobrogea ; Radu Ocheșeanu. Bolurile „megariene” din colecțiile Muzeului de Arheologie Constanța ; Th. Sauciu-Săveanu. Un fragment din epigrama greacă pentru Nikasó din Callatis ; C. Scorpan. Imitații getice după opaite greco-romane ; Al. Suceveanu. Două note privind istoria Moesiei în sec. I î. e. n. ; Nicolae Lascu. „Villa lui Ovidiu” de la Sulmona ; M. Bucovală. Tradiții eleniste în materialele funerare de epocă romană timpurie la Tomis ; A. Rădulescu. Ateliere meșteșugărești pentru ars materiale de construcție din lut ; V. Culică. Obiecte de caracter creștin din epoca romano-bizantină găsite la Pîrjoaia – Dobrogea ; Corneliu Cîrjan. Ceramica feudal-timpurie, descoperită pe teritoriul orașului Constanța ; Petre Diaconu. Rolul cetății din insula Păciul lui Soare în cadrul situației politice a Dobrogei la sfârșitul secolului X ; Radu Ciobanu. Genovezii și rolul lor în Dobrogea în secolul XIV ; T. Mateescu. Un oraș dobrogean dispărut – Ester.
128. **Pontica 3** : Studii și materiale de istorie, arheologie și muzeografie / Muzeul de Arheologie Constanța ; red. resp. : Adrian Rădulescu. – Constanța, 1970 – 400 p. : il.
Din conț. : A. Aricescu. Depozite de unelte, arme și podoabe de bronz din Dobrogea ; P. Alexăndrescu. Peisajul histrian în Antichitate ; Vl. Iliescu. Cu privire la coloniile grecești din Dobrogea și la data constituirii teritoriului lor rural ; M. Coja. Ceramica autohtonă de la Histria. Secolele V- I î. e. n. ; R. Ocheșeanu. Monedele basileului Moskon aflate în

- colecțiile Muzeului de arheologie Constanța ; Bucur Mitrea. Contribuții la studiul circulației monetare în Dobrogea în sec. I î. e. n. Tezaurul de denari romani de la Costinești, jud. Constanța ; C. Scorpan. Aspecte ale continuității și romanizării băștinașilor din Dobrogea, în lumina recentelor cercetări ; M. Bucovală. Descoperiri noi în zona suburbană a Tomisului ; M. Munteanu. Cu privire la organizarea administrativă a teritoriului capidavens (sec. I – III e.n.) ; Z. Covacef. Monumente sculpturale inedite din Muzeul de arheologie Constanța ; C. Iconomu. Un depozit de lucerne la Constanța ; A. Rădulescu. Un atestat strămoșesc la Capidava ; P. Diaconu. Despre localitatea Vicinei ; R. Ciobanu. Aspecte ale civilizației portuare din Dobrogea la sfârșitul secolului al XIII-lea și în secolul al XIV-lea ; N. Costar. Despre mormântul lui Ovidiu la Tomis ; N. Lascu. Amintirea lui Ovidiu la Constanța ; N. C. Ionescu. Câteva toarte de amforă stampilate descoperite în apropierea Troesmisului ; V. Culică. Cărămizi, țigle și olane cu ștampila legiunii a XI-a Claudia găsite în canabae Aeliae ; M. Alexandrescu-Vianu. Un portret roman în nordul Dobrogei ; C. Cîrjan. Un mormânt creștin descoperit la Tomis ; Gh. Papuc. Câteva monede feudale din Țara Românească și Moldova, descoperite în Dobrogea.
129. **Pontica 4** : Studii și materiale de istorie, arheologie și muzeografie / Muzeul de Arheologie Constanța ; red. resp. : Adrian Rădulescu. – Constanța, 1971 – 400 p. : il.
- Din conț.** : *Studii și comunicări*. Marin Cîrciumaru. Analiza polinică a stratului de locuire musteriană din peștera Cheia ; Gh. Lazarovici. Difuziunea unor civilizații neolitice în regiunea Dunării de Jos ; M. Bucovală, M. Irimia. Cimitirul din sec. VI-V î. e. n. de la Corbu, jud. Constanța ; Vl. Iliescu. Campania strategului Zopyrion la Dunărea de Jos ; Radu Ocheșeanu. Denari romani republicani descoperiți în Dobrogea ; H. Daicoviciu. Burebista și Dobrogea ; Aurelian Petre. Cucerirea orașelor pontice de către Burebista ; Al. Suceveanu. În legătură cu data de anexare a Dobrogei de către romani ; Maria Munteanu. Despre magistraturile sătești din Dobrogea romană (sec. I-III e.n.) ; C. Scorpan. Noi descoperiri getice în Dobrogea romană – secolele II-VI e. n. ; Al. Suceveanu, C. Scorpan. Stratigrafia Histriei romane târzii în lumina săpăturilor din 1969 și 1970 în sectorul central ; Em. Condurachi. Problema unor basilici creștine de la Histria și Callatis ; Emanoil Zah. Exploatarea fierului în Dobrogea antică ; *Note și discuții*. Doina Galbenu. Așezarea neolitică de la Costinești ; N. Harțuche. Contribuții la repertoriul arheologic al Dobrogei ; Bucur Mitrea. Două probleme de numismatică dobrogeană ; R. Ocheșanu, M. Liculescu. Denari romani republicani dintr-o colecție particulară, descoperiți în Dobrogea ; A. Rădulescu. Podoabe de bronz ale unui car roman și depozitul de țigle de la Telița (jud. Tulcea) ; N. Angheliescu. Figurine romane din lut ars de la Durostorum ; Elena Zavatin-Coman. Un nou relief votiv privind cultul cavalerului trac ; Radu Ocheșeanu. O gemă gnostică descoperită la Constanța ; Petre Diaconu. În căutarea Dafnei ; Gh. Poenaru-Bordea. Monede recent descoperite la Histria și unele probleme de circulație monetară în Dobrogea antică ; Corneliu Cîrjan. Ceramica băștinașă din sec. VI-VII e. n. descoperită la Tomis ; Andrei Aricescu. Noi date despre cetatea de la Hîrșova ; Octavian Iliescu. A stăpânit Dobrotici la Gurile Dunării ? ; Panait I. Panait. Vechimea așezărilor sătești de pe brațul Borcea.
130. **Pontica 5** : Studii și materiale de istorie, arheologie și muzeografie / Muzeul de Arheologie Constanța ; red. resp. : Adrian Rădulescu. – Constanța, 1972 – 590 p. : il.
- Din conț.** : *Studii și comunicări*. M. Cîrciumaru, Fl. Mogoșanu. Unele considerații asupra paleoliticului mijlociu în Dobrogea ; Silvia Marinescu-Bîlcu. Asupra unor aspecte ale raporturilor dintre culturile Precucuteni și Hamangia ; E. Comșa. Date cu privire la răspândirea comunităților fazei de tranziție de la cultura Boian la cultura Gumelnița pe teritoriul Dobrogei ; Vl. Dumitrescu. Din nou despre sceptrele de piatră în formă de cap de cal ; S. Morintz. Probleme ale epocii bronzului în Dobrogea ; N. Harțuche. Un nou aspect cultural de la sfârșitul epocii bronzului la Dunărea de Jos ; C. Preda. Tariverde – așezare băștinașă sau factorie histriană ? ; Al. Suceveanu. Unele probleme politico-economice din Dobrogea secolelor V-IV î.e.n. ; El. Coman. Un mormânt elenistic cu Kalpida

- de la Mangalia ; M. Bucovală. Vase romane de bronz descoperite la Dervent, jud. Constanța ; Gh. Bichir. Sarmății la Dunărea de Jos în lumina ultimelor cercetări ; A. Rădulescu. Aspecte privind exploatarea pietrei în Dobrogea romană ; R. Vulpe. Limita meridională a provinciei Scythia ; M. Comșa. Elemente barbare în zona limesului Dunării inferioare în secolele II-IV e.n. ; C. Stavru. Morminte romane la Sipote jud. Constanța ; I. Barnea. Relațiile provinciei Scythia Minor cu Asia Mică, Siria și Egiptul ; V. Culică. Moneda mărunță romano-bizantină din sec. V și unele replici de plumb de la Izvoarele, jud. Constanța ; C. Scorpan. Sacidava și unele probleme stratigrafico-cronologice ale limesului (sec. V) în arheologia dobrogeană ; A. Aricescu. Încercare nouă de înțelegere a știrilor date de Procopius din Caesarea despre teritoriul Dobrogei în vremea împăratului Iustinian ; C. Scorpan. Date arheologice referitoare la sec. VI-VII pe teritoriul Dobrogei ; P. Diaconu. Câteva constatări în legătură cu valurile din Dobrogea ; R. Florescu, R. Ciobanu. Problema stăpânirii bizantine în nordul Dobrogei în sec. IX-XI ; D. Vlăceanu. Situația meșteșugurilor în Dobrogea în sec. X-XII ; *Ovidiana*. D. M. Pippidi. În jurul cronologiei scrisorilor lui Ovidiu din Pont ; M. Munteanu. Informațiile date de Ovidiu despre populația teritoriului rural al Dobrogei în comparație cu alte izvoare documentare ; A. Aricescu. Despre zidul de apărare al Tomisului pe vremea lui Ovidiu ; N. Lascu. Călători italieni pe urmele lui Ovidiu la Tomis ; I. Micu. Un interpret al poetului Ovidius – Nicolae Iorga ; *Note și rapoarte*. R. Ocheșeanu, Gh. Papuc. Monede grecești, romane și bizantine descoperite în Dobrogea ; R. Ocheșeanu. Monede rare și inedite din colecțiile muzeului de arheologie Constanța ; R. Ocheșeanu. Doi dinari republicani romani descoperiți în Dobrogea ; D. Tudor. Unele aspecte iconografice ale reliefurilor cavalerilor danubieni în Scythia Minor ; Z. Covacef. Reliefuri inedite din Muzeul de arheologie din Constanța ; Oct. Iliescu. *Solidus* emis de Theodosius I găsit în nordul Dobrogei (Contribuții la numismatica theodosiană) ; R. Ocheșeanu, A. Dumitrașcu. Un tezaur de la Theodosius I descoperit în Medgidia ; V. Baumann. Considerații preliminare asupra bazilicii creștine din satul Niculițel ; R. Harnoiu. Câteva observații asupra necropolei birituale de la Canlia, jud. Constanța.
131. **Pontica 8** : Studii și materiale de istorie, arheologie și muzeografie / Muzeul de Arheologie Constanța ; red. resp. : Adrian Rădulescu. – Constanța, 1975 – 466 p. : il.
- Din conț.** : *Studii și comunicări*. M. Irimia. Observații privind arheologia secolelor VII-V î.e.n. în Dobrogea ; Al. Suceveanu. În legătură cu statutul juridic al orașului Tomis în epoca romană ; B. Mitrea, A. Rădulescu. Un tezaur monetar de la Filip Arabul în Dobrogea ; M. Munteanu, R. Ocheșeanu. Descoperiri monetare în satele Dobrogei Romane (sec. I-III e.n.) ; V. Culică. Plumburi comerciale din cetatea romano-bizantină de la Izvoarele ; C. Scorpan. Ceramica romano-bizantină de la Sacidava ; A. Aricescu. Drumul militar de la Noviodunum la Callatis în lumina itinerariilor antice ; A. Rădulescu. Contribuții la cunoașterea ceramicii de uz comun din Dobrogea ; R. Florescu. Date noi cu privire la cronologia Capidavei romane târzii ; *Note*. M. Bucovală. Un alt mormânt din epoca elenistică la Tomis ; M. Munteanu. Inscriptii funerare inedite din Scythia Minor ; Z. Covaceff. Contribuții privind cultul lui Hercule în Scythia Minor.
132. **Pontica 16** : Studii și materiale de istorie, arheologie și muzeografie / Muzeul de Ist. Naț. și Arheologie Constanța ; red. resp. : Adrian Rădulescu. – Constanța, 1983 – 366 p. : il.
- Din conț.** : *Studii și comunicări*. Glicherie Caraivan. Evoluția zonei lacului Agigea în cuaternarul târziu ; Eugen Comșa. Creșterea animalelor domestice în cursul epocii neolitice pe teritoriul Dobrogei ; Puiu Hașotti. Observații privind uneltele din silex aparținând culturii Hamangia ; Valeriu Sîrbu. Nouvelles considerations générales concernant l'importations des amphores grecques sur la territoire de la Roumanie ; Mihai Irimia. Date noi privind necropolele din Dobrogea în a doua epocă a fierului ; Livia Buzoianu, Nicolae Cheluță-Georgescu. Ștampile de amfore inedite de la Callatis ; Adrian Muranu, Alexandru Avram. Considerații preliminare asupra pietrei de construcție folosite la Histria ; Constantin Chera-Mărgineanu, Virgil Lungu. Contribuții la cunoașterea unor

- necropole creștine ale Tomisului ; Adrian Panaitescu. Cercetări arheologice pe *via forensis* a cetății Tropaeum Traiani ; Bucur Mitrea. Un tezaur de monede bizantine descoperit la Constanța ; Ion Barnea. Sigilii bizantine inedite din Dobrogea ; Octavian Bounegru. Tipuri de nave la Dunărea de Jos în sec. IV-VII e. n. ; *Note*. Tudor Parasima. O nouă drahmă histriană în stânga Dunării ; Puiu Hașotti, Eugen Mihail. Cercetări perieghetice între localitățile Izvorul Mare și Cochirleni ; Gabriel Custurea. Monede de aur medievale descoperite în Dobrogea.
133. **Pontica 19** : Studii și materiale de istorie, arheologie și muzeografie / Muzeul de Ist. Naț. și Arheologie Constanța ; red. resp. : Adrian Rădulescu. – Constanța, 1986 – 316 p. : il.
- Din conț.** : *Studii și comunicări*. Puiu Hașotti. Observații asupra plasticii culturii Hamangia ; Petre Alexandrescu. Histria în epoca arhaică (II) ; Adrian Rădulescu, Maria Bărbulescu, Livia Buzoianu. Importuri amforice la Albești (jud. Constanța): Heraclea Pontică ; Maria Bărbulescu, Livia Buzoianu, Nicolae Cheluță-Georgescu. Importuri amorfice la Albești (jud. Constanța): Thasos ; Radu Ocheșeanu. Câteva descoperiri de denari romani republicani din Scythia Minor ; Virgil Lungu, Constantin Chera. Contribuții la cunoașterea complexelor funerare de incintrație cu „rug-busta” de epocă elenistică și romană de la Tomis ; Zaharia Covaceff. Considerații asupra unui portret roman aflat în colecțiile muzeului de istorie națională și arheologie Constanța ; Adrian Rădulescu, Traian Cliante. Tezaurul de la Sucidava-Izvoarele (jud. Constanța) ; Gheorghe Papuc. Câteva precizări în legătură cu Cetatea Tropaeum Traiani ; Radu Florescu. Limesul dunărean bizantin în vremea dinastiilor isauriană și macedoneană ; Mihai Irimia, Traian Cliante. Morminte din epoca feudală timpurie descoperite în punctul Sitorman (com. M. Kogălniceanu, jud. Constanța) ; Marian Vicol. Nemulțumiri și revolte țărănești în Dobrogea la sfârșitul secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea ; Stoica Lascu. Din istoricul industriei românești interbelice. Principalele componente ale ramurilor de profil din Dobrogea ; Gheorghe Dumitrașcu, Stoica Lascu. Din istoricul aviației naționale interbelice. Construirea primului hidroavion românesc („Getta”) – împrejurări, implicații, urmări ; Irina Cios. Un sceptru aparținând epocii bronzului descoperit în cetatea feudală timpurie de la Capidava ; Emilian Alexandrescu, Alexandru Avram. Cercetări perieghetice în teritoriul histrian (II) ; Cristian Matei. Cercetări perieghetice pe țărmul lacului Tașaul (II) ; Octavian Bounegru. Considerații privind portul cetății Callatis în antichitate ; Gabriel Custurea. Unele aspecte privind penetrația monedei bizantine în Dobrogea în secolele VII-X ; Doina Păuleanu. Bijuterii dobrogene – centura tătarească de tipul Caucaz-Kusak ; Maria Magiru. Aspecte privind dezvoltarea istoriografiei etnografice în Dobrogea.
134. **Ponticus**. La Dobrodja. – Bucurest : Luceafărul, [s. a.]. – 74 p. – În lb. fr.
135. **Popa, Corneliu**. Monumente și locuri istorice din Dobrogea medievală: sec. X-XV / Corneliu Popa, Gheorghe Drăgan. – București : Sport-Turism, 1987. – 162 p. : il +1 f. hartă.
136. **Popa-Lisseanu, G.** Cetăți și orașe greco-romane în noul teritoriu al Dobrogei / G. Popa-Lisseanu. – Ed. a 2-a. – București, 1921. – 108 p.
137. **Popescu, E.** Inscricțiunile grecești și latine din secolele IV-XIII descoperite în România / E. Popescu. – București : Ed. Acad. R.S.R., 1976. – 438 p. : il.
138. **Preda, Constantin**. Callatis / Constantin Preda. – București : Meridiane, 1963. – 48 p. : il. – (*Monumentele patriei noastre*).
139. **Preda, Constantin**. Callatis : Necropola romano-bizantină : [ghid] / Constantin Preda. – București : Ed. Acad. R.S.R., 1980. – 224 p. : il.
140. **Provinciile Moesia Inferior (Dobrogea), Dacia și Imperiul Roman // Istoria României / red. de Mihai Bărbulescu [et al.]. – București, 1998. – P. 50-81.**
141. **Rădulescu, A.** Itinerare arheologice dobrogene / A. Rădulescu, C. Scorpan, R. Florescu. – București : Sport-Turism, 1976. – 120 p. : 22 il.

142. **Rădulescu, A. V.** Monumentul triumfal de la Adamclisi / A. V. Rădulescu ; Muzeul de Ist. Naț. și Arheologie Constanța. – Constanța, 1982. – 46 p. : il.
143. **Radulescu, Adrian.** A concise history of Dobruja / Adrian Radulescu, Ion Bitoleanu. – București : Ed. Științifică și Enciclopedică, 1984. – 281 p. – În lb. engl.
144. **Rădulescu, Adrian.** Burebista și Dacia pontică // Strămoșii poporului român : Getodacii și epoca lor / coord. : Cristian Popișteanu. – București, 1980. – P. 268-272.
145. **Rădulescu, Adraian** Cimitirul feudal-timpuriu de la Castelu / Adrian Rădulescu, N. Harțuchi ; Muzeul Regional de Arheologie Dobrogea. – Constanța, 1967. – 128 p. : il.
146. **Rădulescu, Adrian.** Constanța : Muzeul de arheologie / Adrian Rădulescu. – București : Sport-Turism, 1975. – 48 p. : il.
147. **Rădulescu, Adrian.** Geții și Tomisul // Rădulescu Adrian. Ovidiu la Pontul Euxin. – București, 1981. – P. 66-101.
148. **Rădulescu, Adrian.** Istoria Dobrogei / Adrian Rădulescu, Ion Bitoleanu. – Ed. a 2-a, rev. – Constanța : Ex Ponto, 1998. – 536 p. : il.
149. **Rădulescu, Adrian.** Istoria românilor dintre Dunăre și mare : Dobrogea / Adrian Rădulescu, Ion Bitoleanu. – București : Ed. Științifică și Enciclopedică, 1979. – 438 p.
150. **Rădulescu, Adrian.** Monumente romano-bizantine din sectorul de Vest al cetății Tomis / Adrian Rădulescu; Muzeul Regional de Arheologie Dobrogea. – Constanța, [s.a.]. – 84 p. : il.
151. **Rădulescu, Adrian.** Monumentul triumfal de la Adamsclisi / Adrian Rădulescu. – București : [s.n.], 1976. – 36 p.
152. **Rădulescu, Adrian.** Tropaeum Traiani : Monumentul și cetatea / Adrian Rădulescu. – București : Ed. Sport-Turism, 1988. – 194 p. : il +1 hartă.
153. **Românii** în Dacia nord-dunăreană și în Moesia Inferior // Istoria Românilor de la începuturi până în secolul al VIII-lea. – București, 1995. – P. 216-279.
154. **Românii** de la sud de Dunăre : documente / coord. : Stelian Brezeanu, Gheorghe Zbughea ; Arhivele Naț. ale României. – București, 1997. – 400 p. – Din conț. : P. 102, 136, 142, 144, 156.
155. **Românii** în istoria universală / coord. : I. Agrigoroaiei, Gh. Buzatu, V. Cristian. – Iași, 1986. – 720 p. – Din conț. : P. 7, 9, 12, 161, 308, 313-313, 321-323, 326, 361, 382, 40, 410-412, 418, 453, 456, 463, 475, 675.
156. **Ruze, Alain.** Un caz deosebit: Dobrogea // Ruze Alain. Latinii din Carpați. – București, 1994. – P. 77-81.
157. **Sauciuc-Săveanu, Teofil.** O inscripție latină și alte obiecte antice și știri din satul roman Petra, Camena de azi, din județul Tulcea // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1934. – Anul XV, Fasc. 1-12. – P. 94-112.
158. **Sauciuc-Săveanu, Teofil.** O stelă funerară cu inscripție și cu palmele deschise în relief din Tomis – Constanța // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1934. – Anul XV, Fasc. 1-12. – P. 11-18.
159. **Sauciuc-Săveanu, Teofil.** Un monument de măsură numit Dimodion din Muzeul Regional al Dobrogei din Constanța // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1934. – Anul XVI, Fasc. 1-12. – P. 150-166.
160. **Scorpan, C.** Callatis : ghid arheologic al Mangaliei / C. Scorpan. – București : Sport-Turism, 1976. – 29 p. : il.
161. **Scorpan, Constantin.** Cavalerul Trac / Constantin Scorpan ; Muzeul Regional de Arheologie Dobrogea. – Constanța, 1967. – 86 p. : il.
162. **Seișanu, R.** Dobrogea. Gurile Dunării și Insula Șerpilor : schiță monogr, st. și docum. / R. Seișanu. – București : Universul, 1928. – 279 p. : il. – Bibliogr. : p. 266-275.
163. **Spațiul** nord-est-carpatic în mileniul întunecat / coord. : Victor Spinei. – Iași, 1997. – 260 p. – Din conț. : P. 47-48, 56, 87, 104, 210.
164. **Stabilirea** pe teritoriul Dobrogei a primelor orașe-state de tip sclavagist : Coloniile grecești // Istoria României / Acad. R.P.R. – București, 1960. – Vol. I. – P. 162-212.

165. **Studii istorice** dobrogene / coord. : Valentin Ciorbea ; Univ. „Ovidiu” Constanța , Centrul de st. și cercet. ale istoriei și civilizației Zonei Mării Negre. – Constanța : Ovidius University Press, 2003. – 502 p.
166. **Suceveanu, Alexandru.** Arian despre geto-daci // Strămoșii poporului român : Getodacii și epoca lor / Alexandru Suceveanu ; coord. : Cristian Popișteanu. – București, 1980. – P. 320-327.
167. **Suceveanu, Alexandru.** La Dobroudja Romaine / Alexandru Suceveanu, Ion Barnea. – Bucurest : Ed. Enciclopedica, 1991. – 331 p. – În lb. fr.
168. **Șincan, Dionisie.** Noi, latinii Bizanțului : Tablete radiofonice 1999-2000 / Dionisie Șincan ; ed. îngr. de Sofia Șincan ; postf. de Alexandru Suceveanu. – București : Ed. Casa Radio, 2003. – 114 p. : il. – (Col. *Repere XXI*).
169. **Ștefan, Alexandra.** Probleme ale strategiei Histriei și ale organizării teritoriului său rural în epoca preromană // Studii și cercetări de istorie veche și arheologie. – București, 1982. – Tom. 33, Nr 2. – P. 199-209.
170. **Talmațchi, Gabriel.** Observații privind prezența monedelor de tip macedonean în Dobrogea : Un studiu al problemei // Analele Asoc. Naț. a Tinerilor Istorici din Moldova : anuar istoric. – Ch., 2008. – Nr 8. – P. 24-37.
171. **Tavitian, Simion.** Cronică dobrogeană / Simion Tavitian. – București : Ed. politică, 1984. – 314 p.
172. **Tudor, D.** Antichități din Scythia Minor : Colecția Maria Istrati-Capșa de la Muzeul din T. Severin // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1935. – Anul XVI, Fasc.1-12. – P. 22-32.
173. **Vulpe, Radu.** Dobrogea meridională în antichitate / Radu Vulpe. – Cernăuți : Glasul Bucovinei, 1938. – 51p. – (Extras din „Analele Dobrogei” ; Anul 19, Vol. 2).
174. **Vulpe, Radu.** Figurinele magice de la Poiana și captivii de pe reliefele de la Adamclisi // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1931. – Anul XII, Fasc.1-12. – P. 258-262.
175. **Vulpe, Radu.** Noutăți arheologice Dobrogene. 1936-1937 / Radu Vulpe. – Cernăuți : Glasul Bucovinei, 1937 p. – 13 p. – (Extras din „Analele Dobrogei”; Anul 18).
176. **Vulpe, Radu.** Romanii la Dunărea de Jos / Radu Vulpe, Barnea Ion. – București : Ed. Acad. R.S.R., 1968. – 591 p. : il. – (*Din istoria Dobrogei*).
177. **Vulpe, Radu.** The ancient history of Dobrogea / Radu Vulpe. – București : Monitorul Of., 1940. – 140 p. – În lb. engl.
178. **Vulpe, Radu.** Vechi hotare de civilizație: Histria, Tomis, Callatis / Radu Vulpe. – București : Ed. Științifică, 1966. – 92 p. : il. – (*Orizonturi*).

Dezvoltarea economică și agrară

179. **Alimentarea** cu apă în Dobrogea : repere istorice / elab. de Octavia Crețu ; Consiliul Jud. Constanța, Bibl. Jud. Constanța, Regia Autonomă Jud. de Apă Constanța. – Constanța : [s. n.], 2002. – 106 p. : il.
180. **Ciorbea, Valentin.** Portul Constanța. 1896-1996 / Valentin Ciorbea. – Constanța : Ed. Fundației Andrei Șaguna, 1996. – 208 p. : il.
181. **Cooperarea** transfrontalieră în ariile protejate din Delta Dunării și Prutului de Jos : Obiectivele de management pentru conservarea diversității biologice de dezvoltare durabilă / Grigore Baboianu, Ion Munteanu, Oleksandr Voloshkevych [et al.]. – Constanța, 2004. – 161 p. : il.
182. **Dănescu, Grigore.** Dicționarul statistic, economic și istoric al județului Constanța / Grigore Dănescu ; Soc. Geografică Română. – București, 1897. – 756 p.
183. **Lăpușan, Aurelia.** Drumul Pâinii în istoria Dobrogei / Aurelia Lăpușan ; Ștefan Lăpușan. – Constanța : Dobrogea, 2001. – 449 p. + il.

184. **Lege pentru reforma** agrară din Oltenia, Muntenia, Moldova și Dobrogea. – București : Imprimeria națională, 1921. – 248 p. : il.
185. **Lup, Aurel.** Dobrogea agricolă – de la legendă ... la globalizare / Aurel Lup. – Constanța : Ex Ponto, 2003. – 928 p.
186. **Pascu, Radu.** Carierele și apele minerale din Dobrogea : cu o hartă a carierelor. – București : Cultura națională, 1928. – 158 p. – (*Carierile și apele minerale din România ; Vol. VI, Fasc. Nr 1*).
187. **Păltineanu, Cr.** Dobrogea : Condițiile pedoclimaterice, consumul și necesarul apei de irigație ale principalelor culturi agricole / Cr. Păltineanu, I. F. Mihăilescu, I. Seceleanu. – Constanța : Ex Ponto, 2000. – 260 p.
188. **Stoenescu-Dunăre, Jean.** Canalul navigabil de la Cernavodă la Constanța între Dunăre și Mare / Jean Stoenescu-Dunăre. – Cernăuți, 1927. – (Extras din „Analele Dobrogei” ; Anul VIII).
189. **Suceveanu, Alexandru.** Viața economică în Dobrogea Romană în sec. I-III e. n. / Alexandru Suceveanu. – București : Ed. Acad. R.S.R., 1977. – 178 p. : hărți.
190. **Șerbănescu, Mihail.** Portul Constanța : [album] / Mihail Șerbănescu ; text de Doina Păuleanu ; pref. de Ștefan Cucu. – Constanța : Romart Design, 2004. – 160 p. : il.

Viața social-politică și religioasă

191. **Bitoleanu, Ion.** Dobrogea – vatră a creștinismului românesc / Ion Bitoleanu, Nechita Runcan. – Constanța : Ex Ponto, 2001. – 362 p.
192. **Brătianu, Traian.** Dascăli basarabeni, pionieri ai învățământului românesc din Dobrogea // Cugetul. – 2006. – Nr 1. – P. 72-74.
193. **Ciorbea, Valentin.** Evoluția Dobrogei între 1918-1944 : Contribuții la cunoașterea problemelor geopolitice, economice, demografice, sociale și ale vieții politice și militare / Valentin Ciorbea ; Univ. „Ovidius” Constanța, Centrul de st. și cercet. ale istoriei și civilizației Zonei Mării Negre. – Constanța : Ex Ponto, 2005. – 558 p. : il.
194. **Colegiul Pedagogic „Constantin Brătescu”.** Valori ale civilizației românești din Dobrogea : (Vol. dedicat Centenarului Școlii Normale „Constantin Brătescu” din Constanța și aniv. a 115 ani de la reintegrarea Dobrogei la Statul Român) / coord. : St. Lascu, C. Vitanos. – Constanța, 1993. – 424 p.
195. **Dumitrașcu, Gheorghe.** Localități, biserici și mănăstiri românești în Dobrogea, până la 1878 / Gheorghe Dumitrașcu. – Constanța : Ed. Fundației „Andrei Șaguna”, 1996. – 230 p.
196. **Giurescu, Const. C.** Știri despre populația românească a Dobrogei în hărți medievale și moderne / Const. C. Giurescu ; Muzeul Regional de Arheologie Dobrogea. – [S. l.], [s. a.]. – 64 p. + 2 hărți. – (*Pagini din istoria Dobrogei*).
197. **Ibram, Nuredin.** Comunitatea musulmană din Dobrogea : Repere de viață spirituală / Nuredin Ibram. – Constanța : Ex Ponto, 1998. – 226 p.
198. **Nestor Vornicescu-Severineanu** (Arhiepiscop și Mitropolit). Aethicus Histricus: Un filosof străromân de la Histria dobrogeană. Autorul unei cosmografii și a unui alfabet (sec. IV-V). – Craiova : Ed. Mitropoliei Olteniei, 1986. – 84 p.
199. **Roman, M.** Studiu asupra populației turcești din Dobrogea și sudul Basarabiei // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1936. – Anul XVII, Fasc. 1-12. – P. 95-127.
200. **Sfântul cuvios** Gherman din Dobrogea. – Constanța : Ed. Arhiepiscopiei Tomisului, 1993. – 32 p.

Artă și arhitectură dobrogeană, muzeistică

201. **Arhitectura Populară** Românească : Dobrogea. – București : Ed. Tehnică, 1972. – 106 p. : il.
202. **Arta populară** a aromânilor din Dobrogea. – București : Meridiane, 1979. – 40 p. : il.
203. **Barnea, Ion.** Garvăn-Dinogeția / Ion Barnea. – București : Meridiane, 1961. – 88 p. : il. – (*Monumentele patriei noastre*).
204. **Bucovală, M.** Vase antice de sticlă la Tomis : [catalog] / M. Bucovală ; Muzeul de Arheologie Constanța. – Constanța, 1968. – 174 p. : il.
205. **Condurachi, Em.** Histria / Em Condurachi – Ed. a 2-a. – București : Meridiane, 1962. – 30 p. + 20 f. cu il. – (*Monumentele patriei noastre*).
206. **Dobrogea** : [album] / pref. de Geo Bogza. – București : Meridiane, 1964. – 140 p. : il.
207. **Iconomu, C.** Opaițe greco-romane : [catalog adnotat] / C. Iconomu ; Muzeul Naț. de Arheologie Dobrogea. – București, 1967. – 168 p.
208. **Ionescu, Nicolae.** G. Euterpe la Tomis : (Gânduri și amintiri despre muzică în Constanța) / Nicolae G. Ionescu. – Constanța, 1981. – 96 p.
209. **Irimia, Mihai.** Bronzuri figurate : [catalog] / Irimia Mihai ; Muzeul Regional de Arheologie Dobrogea. – Constanța, 1960. – 54 p. : il.
210. **Miclea, Ion.** Dobrogea : [album] / Ion Miclea ; coord. de E. Condurachi. – București : Sport-Turism, 1979. – 683 p. : il.
211. **Mihalache, Marin.** Dobrogea văzută de pictori : [album] / Marin Mihalache. – București : Sport-Turism, 1983. – 24 p.
212. **Morărescu, Dragoș.** Lumini dobrogene : [catalog. expoz. de pictură] / Dragoș, Morărescu ; st. introd. de Petre Oprea. – București : Sport-Turism, 1982. – 36 p. : il.
213. **Muzeul de artă** din Constanța : [catalog] / red. resp. : Ivan Marin. – București, 1967. – 46 p. : il.
214. **Muzeul de Istorie** Națională și Arheologie din Constanța // Ghid ilustrat. – București, 1979. – P. 95-96.
215. **Muzeul sătesc** Limanu : [catalog] / Fondul Plastic, Agenția de publicitate „Artis”. – [S. l.], [s. a.] . – 48 p. : il.
216. **Păuleanu, Doina.** Constanța : Aventura unui proiect european / Doina Păuleanu : Muzeul de Artă Constanța. – Constanța : Ex Ponto, 2003. – 574 p.
217. **Tomis – Constanța** : Vestigii nemuritoare : [album în miniatură] / coord. șt : Adrian Rădulescu. – Sibiu, [s. a.]. – 24 p. : il. – (Col. *Monumente istorice, de artă și civilizație dobrogene*).

Dobrogea literară. Lingvistică și etnografie

218. **Antologia Dobrogei** : Prozatori și poeți : cu prilejul cincintelarului. – București : Casa școalelor, 1928. – 192 p.
219. **Arbore, A. P.** Caracterul etnografic al Dobrogei sudice : (Din epoca turc. până la 1913) / A. P. Arbore. – Cernăuți : Glasul Bucovinei, 1938. – 46 p.
220. **Arbore, A. P.** Din etnografia Dobrogei. Așezările bulgarilor / A. P. Arbore ; Soc. pentru cercet. și st. Dobrogei. – București : Ed. Văcărescu, 1916. – 44 p. – (Extras din „Arhiva Dobrogei” / publ. sub îngrij. lui C. Moisil ; Vol. 1).
221. **Arbore, A. P.** Informații etnografice și mișcări de populațiune în Basarabia sudică și Dobrogea în veacurile XVIII și XIX, cu specială privire la coloniile bulgărești din aceste regiuni // Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. – Cernăuți, 1929. – Anul X, Fasc.1-12. – P. 1-105

222. **Arbore, A. P.** Noi informațiuni etnografice, istorice și statistice asupra Dobrogei și a ținuturilor basarabene învecinate Dunării // *Analele Dobrogei : rev. Soc. Culturale Dobrogene / dir. : C. Brătescu. - Cernăuți, 1930. - Anul XI, Fasc.1-12. - P. 65-94.*
223. **Arbore, A. P.** La culture roumanie en Dobroudja / A. P. Arbore. - București : Monitorul Oficial, 1938. - 99 p. - (Extras din „La Dobroudja”). - În lb. fr.
224. **Atlasul lingvistic** român pe regiuni. Vol. 3 : Muntenia și Dobrogea / T. Teaha, M. Conțiu, I. Ionică [et al.] ; Acad. României, Inst. de fonetică și dialectologie „Al. Rosetti”. - București : Ed. Academiei Române, 2001. - 300 p.
225. **Brăiloiu, C.** Folclor din Dobrogea / C. Brăiloiu, E. Comișel, T. Gălușcă-Cîrșmariu ; stud. introd. de Ovidiu Papadima. - București : Minerva, 1978. - 616 p.
226. **Burada, Teodor T.** O călătorie în Dobrogea / Teodor T. Burada ; ed. îngr. și pref. de Marin Bucur. - București : Ed. Tineretului, 1962. - 182 p. - (*Col. Miorița*).
227. **Butucel, Elena.** Prezențe literare constănțene la Biblioteca *Ovidius* // Biblioteca Municipală *B. P. Hasdeu*: Dezvoltare. Progres. Colaborare. Parteneriate : culeg. de comunic. de la Conf. int. consacrată aniv. a 130-a a BM / ed. îngr. de Lidia Kulikovski ; Biblioteca Municipală *B. P. Hasdeu*. - Ch., 2007. - P. 134-144.
228. **Chihaia, Pavel.** Înfăptuiri pontice : antologie dobrogeană / Pavel Chihaia. - Constanța : Ex Ponto, 2004. - 370 p.
229. **Coșovei, Traian.** Dobrogea de aur : [o sută de ani de independență] : [reportaje] / Traian Coșovei. - București : Ed. Eminescu, 1978. - 415 p.
230. **Cucu, Ștefan.** Literatura în Dobrogea. Vol. 1: [dicționar biobibliogr.] / Ștefan Cucu, Corina Apostoleanu ; Bibl. Județeană Constanța. - Constanța, 1997. - 378 p.
231. **Cucu, Ștefan.** Literatura în Dobrogea. Vol. 2 : [dicționar biobibliogr.] / Ștefan Cucu, Corina Apostoleanu ; Bibl. Județeană Constanța. - Constanța, 1999. - 370 p.
232. **Domșa, Petre.** Corăbii în inima Dobrogei : [reportaje] / Petre Domșa. - București : Albatros, 1984. - 236 p.
233. **Florea, Alexandru.** Din Dobrogea : culeg. de folclor / Alexandru Florea. - Constanța : Casa Corpului Didactic, 1985. - 62 p.
234. **Galavu, Dumitru.** Din tradiția populară a Dobrogei : culeg. de folclor literar-muzical / Dumitru Galavu. - Constanța, 1974. - 336 p.
235. **Lazia, Liliana.** Antroponimie dobrogeană : Considerații diacronice / Liliana Lazia. - Constanța : Muntenia, 2003. - 410 p.
236. **Leu, Corneliu.** Nopti dobrogene : [eseuri] / Corneliu Leu. - București : Ed. Tineretului, 1958. - 69 p.
237. **Mihalcea, Gheorghe C.** Fata de la Izvoru' limpede : antol. de folclor dobrogean / Gheorghe C. Mihalcea ; stud. introd. de Narcisa-Alexandra Știucă ; ed. îngr. de Olimpiu Vladimirov. - Constanța : Ex Ponto, 2003. - 212 p.
238. **Negrea, Al.** Din Dobrogea : [schițe și povestiri] / Al. Negrea. - București : Cultura Românească, 1943. - 212 p.
239. **Onal, Mehmet Naci.** Din folclorul turcilor dobrogeni / Mehmet Naci Onal ; postf. de Nevzat Yusuf Sarigol. - București : Kriterion, 1997. - 399 p.
240. **Porumbescu, Marin.** Dobroge mândră grădină : [antologie de folclor] / Marin Porumbescu. - București : Casa regională a creației populare Dobrogea, 1963. - 192 p.
241. **Puiu, Enache.** Istoria literaturii din Dobrogea / Enache Puiu. - Constanța : Ex Ponto, 2005. - 550 p.
242. **Puiu, Enache.** Scriitori și reviste la Pontul Euxin / Enache Puiu. - Constanța : Ex Ponto, 1997. - 278 p.
243. **Russu, I. I.** Ce știm despre limba geto-traco-dacilor // Strămoșii poporului român : Geto-dacii și epoca lor / coord. : Cristian Popișteanu. - București, 1980. - P. 130-135.
244. **Sadoveanu, Mihail.** Priveliști dobrogene : [eseuri] / Mihail Sadoveanu ; cuv. înainte de Fănuș Neagu. - București : Minerva, 1974. - 491 p. - (Biblioteca pentru toți : serie nouă ; 731).

245. **Saramandu, Nicolae**. Cercetări asupra aromânei vorbite în Dobrogea / Nicolae Saramandu. – București : Ed. Academiei R.S.R., 1972. – 199 p.
246. **Tarfali, O**. Scene din viața dobrogeană : [schițe] / O. Tarfali. – București, 1906. – 181 p.
247. **Teodorescu, Hortensia**. Prin constelații dobrogene : [impresii de călătorie] / Hortensia Teodorescu, Ion Faiter. – București : Sport-Turism, 1979. – 142 p. – (*Cartea de vacanță*).

Bibliografii. Dicționare bibliografice

248. **Arheologia** și istoria veche a Dobrogei : [bibliogr. select. adnot.] / alcăt. : Ștefan Cucu ; Bibl. Jud. Constanța. – Constanța, 1985. – 338 p. – (*Contribuții la Bibliografia Dobrogei*).
249. **Bibliofilie** la Pontul Euxin / Soc. Română de Bibliofilie, Bibl. Municipală Constanța. – Constanța, 1973. – 72 p. : il. – (Ser. *Bibliofilia română contemporană*).
250. **Bibliografia Dobrogei**. 1969 : [prez. select.] / red. coord.: Stela Motoc ; Bibl. Jud. Constanța. – Constanța, 1970. – 310 p.
251. **Bibliografia Dobrogei**. 1974 : [prez. select.] / red. coord.: Dumitru Constantin-Zamfir ; Bibl. Jud. Constanța. – Constanța, 1975. – 294 p.
252. **Bibliografia Dobrogei**. 1975 : [prez. select.] / red. coord.: Dumitru Constantin-Zamfir ; Bibl. Jud. Constanța ;. – Constanța, 1976. – 284 p.
253. **Bibliografia Dobrogei**. 1976 : [prez. select.] / red. coord.: Dumitru Constantin-Zamfir ; Bibl. Jud. Constanța. – Constanța, 1977. – 326 p.
254. **Bibliografia Dobrogei**. 1977 : [prez. select.] / red. coord.: Dumitru Constantin-Zamfir ; Bibl. Jud. Constanța. – Constanța, 1978. – 356 p.
255. **Bibliografia Dobrogei**. 1991 : [prez. select.] / red. resp.: Dumitru Constantin-Zamfir ; Bibl. Jud. Constanța. – Constanța, 1992. – 292 p.
256. **Bibliografia Dobrogei**. 1992 : [prez. select.] / red. resp.: Dumitru Constantin-Zamfir ; Bibl. Jud. Constanța. – Constanța, 1993. – 378 p.
257. **Bibliografia Dobrogei**. 1994 : [prez. select.] / red. coord.: Corina Apostoleanu ; Bibl. Jud. Constanța. – Constanța, 1999. – 230 p. – (Anul XXVI ; 1994 ; Nr 26).
258. **Bibliografia Dobrogei** : [prez. select.] : Vol. I / red. coord.: Adriana Dumitru ; Bibl. Jud. Constanța. – Constanța, 2001. – 175 p. – (Anul XXVII ; 1995 ; Nr 27).
259. **Bibliografia Dobrogei** : [prez. select.] : Vol. II / red. coord. : Adriana Dumitru ; Bibl. Jud. Constanța. – Constanța, 2001. – 362 p. – (Anul XXVII ; 1995 ; Nr 27).
260. **Călinescu, Constanța**. Dimensiunile unor vocații : [indice biobibliogr. de personalități dobrogene] / Constanța Călinescu, Ion Faiter ; Bibl. Municipală Constanța. – Constanța, 1979. – 626 p. : il. – (*Contribuții la Bibliografia Dobrogei*).
261. **Călinescu, Constanța**. Reprezentanți ai Dobrogei în știința și cultura românească : [bibliogr. de recomandare] / Constanța Călinescu ; Bibl. Municipală Constanța. – Constanța, 1969. – 320 p. – (*Contribuții la Bibliografia Dobrogei*).
262. **Cioroiu, Constantin**. Cartea Românească în Dobrogea înainte de 1877 : [bibliogr. adnot.] / Constantin Cioroiu, Aurel Mocanu ; pref. de Dan Simionescu ; Bibl. Jud. Constanța. – Constanța, 1978. – 124 p. : 10 f. il.
263. **Corches, Victor**. Orizonturi lirice dobrogene : [bibliogr. poeziei publicate în Dobrogea] / Victor Corcheș, Gavril Voșloban ; Bibl. Jud. Constanța. – Constanța, 1984. – 516 p.
264. **Cristea, Ovidiu**. Bibliografia istorică românească a Mării Negre : (bibliogr. select.) / Ovidiu Cristea. – București : Ed. Enciclopedică, 1996. – 158 p. – (*Bibliotheca Pontica* ; I).
265. **Culicea, Gelu**. Dobrogea în lucrările lui Nicolae Iorga : [bibliogr. adnot. și coment.] / Gelu Culicea. – Constanța, 1998. – 56 p. : il. – (*Contribuții la Bibliografia Dobrogei*).
266. **Dicționar** de personalități dobrogene : În 4 vol. Vol. I : matematică, fizică, chimie, biologie, botanică, zoologie, medicină, tehnică, etnografie, științe economice, lingvistică, istorie, geografie, geologie, meteorologie / col. red. : Constanța Călinescu, Liliana Lazia,

- Ion Faiter [et al.] ; Bibl. Jud. „Ioan N. Roman” Constanța, Bibl. Univ. „Ovidius” Constanța.– Constanța : Ex Ponto, 2004. – 326 p.
- 267.**Faiter, Ion**. Reviste dobrogene – Analele Dobrogei. Arhiva Dobrogei : [bibliogr. analit. select.] / Ion Faiter, Constanța Călinescu ; Bibl. Municipală Constanța. – București, 1971. – 196 p. – (*Contribuții la Bibliografia Dobrogei*).
- 268.**Lazia, Liliana**. Nume de persoane din Dobrogea : [dicț. invers] / Liliana Lazia. – Constanța : Ex Ponto, 2004. – 380 p.
- 269.**Lăpușan, Aurelia**. Presă și teatru în Dobrogea : [bibliogr.] / Aurelia Lăpușan. – Constanța : Mondograf, 2000. – 311 p.
- 270.**Zamfir, Dumitru-Constantin**. Presa dobrogeană (1879–1980) : [bibliogr. comentată și adnot.] / Dumitru-Constantin Zamfir, Octavian Georgescu ; Bibl. Jud. Constanța. – Constanța, 1985. – 392 p.

INDEXURI AUXILIARE

Index de nume

- Aethicus Histricus [198]
 Agrigoroaiei, I. 155
 Alain, Ruze 156
 Albu, Florența 1
 Alexandrescu, Emilian 133
 Alexandrescu-Vianu, M. 128
 Alexandru, M. 48
 Alexăndrescu, P. 128, 133
 Almaș, Dumitru 50-51
 Anastasiu, Victor 2
 Anghelescu, N. 129
 Apostoleanu, Corina 230, 231, 257
 Arbore, A. P 53, 219-223
 Aricescu, A. 128-131
 Asan, B. G. 54
 Athanasie, Napoleon 3
 Avram, Alexandru 132-133
 Baboianu, Grigore 181
 Banaru, Valeriu 55
 Barbu, Vasile 56, 57
 Barnea, Ion 58, 84, 130, 132, 167, 176, 203
 Baron, Petre 28
 Baumann, V. 130
 Bănescu, N. 59
 Bărbulescu, Aurelia 4
 Bărbulescu, Maria 133
 Bărbulescu, Mihai 140
 Berciu, D. 84, 127
 Bichir, Gh. 130
 Bitolenau, Ion 143, 148-149, 191
 Boca, M. 126
 Bogza, Geo 5, 21, 206
 Bologan, Mihaela 76
 Bounegru, Octavian 132-133
 Brandza, D 6
 Brăiloiu, C. 225
 Brătescu, C. 9, 39, 60-63, 97-98, 102, 110, 119-120, 122, 157-159, 172, 174, 199, 221-222
 Brătianu, Traian 192
 Brezeanu, Stelian 154
 Bucovală, M. 126-131, 204
 Bucur, Marin 226
 Burada, Teodor T 226
 Burebista [78, 129]
 Butucel, Elena 227
 Buzatu, Gh. 155
 Buzoianu, Livia 64, 132-133
 Canarache, V. 65, 126
 Caraivan, Glicherie 132
 Călinescu, Constanța 7, 261, 266-267
 Călinescu, R. I. 8, 9
 Checiu, Stela Mariana 14
 Cheluță-Georgescu, Nicolae 132-133
 Chera-Mărgineanu, Constantin 132-133
 Chihaia, Pavel 228
 Chiriac, Mircea 10
 Chirtoacă, Ion 67
 Ciachir, Nicolae 68
 Ciobanu, Radu 127-128, 130
 Cioranescu, A. 69
 Ciorbea, Valentin 165, 180, 193
 Cioroiu, Constantin 11-12, 262
 Cios, Irina 133
 Cîrciumaru, Marin 129-130
 Cîrjan, C. 126-129
 Cîrligel, Const. 127
 Cliante, Traian 133
 Coandă, George Gr. 70
 Coja, M. 128
 Colcer, Iosif 71
 Colin, Vladimir 32
 Coman, El. 130
 Comișel, E. 225
 Comșa, Eugen 130, 132
 Comșa, M. 130
 Condurachi, Emil 73, 106, 129, 205, 210
 Conea, Ana 13
 Constantinescu-Mircești, C. D. 74
 Conțiu, M. 224
 Corches, Victor 263
 Cordoneanu, Maria 75
 Costache, Daniel 76
 Costar, N. 128
 Coșovei, Traian 229
 Covacef, Z. 126, 128, 130-131, 133
 Covaceff, Petre 77
 Crainic, N. 110
 Crețu, Octavia 179
 Cristea, Ovidiu 264
 Cristian, V. 155

- Crișan, Ion Horațiu 78-79
 Cucu, Ștefan 12, 190, 230-231, 248
 Cucu, Vasile 17, 18
 Culea, Apostol D. 80
 Culică, V. 127-128, 130-131
 Culicea, Gelu 265,
 Custurea, Gabriel 132-133
 Daicoviciu, Hadrian 81, 129
 Davidescu, Mișu 82
 Dănescu, Grigore 20, 182
 Diaconu, Gh. 83
 Diaconu, Petre 127-129, 130
 Didâc, M. 48
 Dogaru, Petre 93
 Domșa, Petre 232
 Drăgan, Gheorghe 135
 Dron, Ion 94
 Dumitrașcu, A. 130
 Dumitrașcu, D. 127
 Dumitrașcu, Gheorghe 133, 195
 Dumitrescu, Vl. 130
 Dumitru, Adriana 258-259
 Dunăreanu, Ovidiu 123
 Duțu, Stelian 114
 Ekrem, Ali Mehmet 95
 Făiter, Ion 7, 247, 260, 266-267
 Fălticeanu, A 127
 Florea, Alexandru 233
 Florea, Mihai 25
 Florescu, Florea Bobu 96
 Florescu, Gr. 97-98
 Florescu, Radu 26, 99, 100, 130-131,
 133, 141
 Galavu, Dumitru 234
 Galbenu, Doina 129
 Gălușcă-Cîrșmariu, T. 225
 Georgescu, Ion 101-102
 Georgescu, Octavian 270
 Gheorghiu-Bărlad, G. N. 103
 Ghinea, Dan 27
 Giurescu, Const. C 104-105, 196
 Gramatopol, Mihai 105
 Gusti, D. 74
 Harnoiu, R. 130
 Harțușche, N. 129-130, 145
 Harțuși, N. 145
 Hașotti, Puiu 40, 132-133
 Herbst-Rădoi, Athena 41
 Nerennois Apollinarios [126]
 Husar, Alexandru 108
 Ibram, Nuredin 197
 Iconomu, C. 12, 126-127, 207
 Iliescu, Octavian 129, 130
 Iliescu, Vladimir 127-129
 Ion, Gh. 48
 Ionel, Vasile 4
 Ionescu, Nicolae. G. 128, 208
 Ionică, I. 224
 Iorga, Nioclae 110-112, [130, 265]
 Irimia, Mihai 126-127, 129, 131-133,
 209
 Iscru, G. D. 113
 Istrate, Ioan 28
 Iustinian [130]
 Kulikovski, Lidia 227
 Laberius Maximus [125]
 Lajos, Demeny 95
 Lascu, Nicolae 127-128, 130
 Lascu, Stoica 12, 40, 133, 194
 Lazarovici, Gh. 129
 Lazia, Liliana 235, 266, 268
 Lăpușan, Aurelia 5, 115, 183, 269
 Lăpușan, Ștefan 5, 115, 183
 Leu, Corneliu 236
 Liculescu, M. 129
 Liușnea, Mihaela-Denisa 116-117
 Löffler, Hedy 33
 Lungu, Virgil 132-133
 Lup, Aurel 185
 Magiru, Maria 133
 Manta, Ion 34-35
 Marcu, Vasile 114
 Marian, Ștefan 18
 Marin, Ivan 213
 Marin, S. 85
 Marinescu-Bîlcu, Silvia 130
 Mateescu, Tudor 92, 127
 Matei, Cristian 133
 Măgureanu, Viorel 71
 Mărculescu, Octavian 119-120
 Miclea, Ion 26, 121, 210
 Micu, Ioan 122, 130
 Mihail, Eugen 132
 Mihalache, Marin 211
 Mihalcea, Gheorghe C. 237
 Mihăilescu, I. F. 187
 Mihăilescu, Vintilă 36
 Mitrea, Bucur 128-129, 131-132
 Mocanu, Aurel 262
 Mogoșanu, Fl. 130
 Mohan, Gh. 37
 Moise, Marian 12, 123
 Moșil, C. 220
 Morariu, Tiberiu 31

- Morărescu, Dragoș 212
 Morintz, S. 130
 Motoc, Stela 250
 Munteanu, Ion 181
 Munteanu, Maria 128-131
 Muranu, Adrian 132
 Neagu, Fănuș 244
 Nedel, Victoria 75
 Negrea, Al. 238
 Nestor Vornicescu-Severineanu 198
 Niceta [125]
 Nikasó [127]
 Nițu, Constantin 46
 Ocheșeanu, R. 127, 128-131, 133
 Onal, Mehmet Naci 239
 Oprea, Petre 212
 Ovidius [127, 128, 130, 147]
 Panait, I. 129
 Panaitescu, Adrian 132
 Panighianț, Eugen 18
 Papadima, Ovidiu 225
 Papuc, Gh. 128, 130, 133
 Parasima, Tudor 132
 Pascu, Radu 186
 Pascu, Vasile 124
 Patsch [125]
 Păltineanu, Cr. 187
 Păuleanu, Doina 133, 190, 216
 Pârvan, Vasile [125]
 Petre, Aurelian 129
 Pippidi, D.M. 84, 109, 125, 130
 Poenaru-Bordea, Gh. 129
 Popa, Corneliu 135
 Popa-Lisseanu, G. 136
 Popescu, Demetru 19, 86
 Popescu, E. 137
 Popișteanu, Cristian 58, 144, 166, 243
 Porumbescu, Marin 240
 Posea, Grigore 29
 Preda, Constantin 130, 138-139
 Procopius 130
 Publius Ovidius Naso [94]
 Puiu, Enache 241, 242
 Rareș, Marin 39
 Rădulescu, Adrian 40-41, 126-133, 141-152, 217
 Rădulescu, I. 41
 Râpeanu, Valeriu 49
 Roman, M. 199
 Runcan, Nechita 191
 Russu, I. I. 109, 243
 Ruze, Alain 156
 Sadoveanu, Mihail 244
 Saramandu, Nicolae 245
 Sarigol, Nevzat Iysuf 239
 Sauciuc-Săveanu, Teofil 126-127, 157-159
 Scorpan, Constantin 126-131, 141, 160-161
 Seceleanu, I. 187
 Seișanu, R. 42, 43, 162
 Simionescu, Dan 262
 Simionescu, I. 44
 Sîrbu, Valeriu 132
 Spinei, Victor 163
 Stavru, C. 130
 Stoenescu-Dunăre, Jean 188
 Suceveanu, Alexandru 127, 129-131, 166-168, 189
 Suci, Doina 15
 Șerbănescu, Mihail 45, 190
 Șincan, Dionisie 168
 Șincan, Sofia 168
 Ștefan, Alexandra 169
 Ștefănescu, S. 6, 84
 Știucă, Narcisa-Alexandra 237
 Talmațchi, Gabriel 170
 Tarfali, O. 246
 Tavitian, Simion 171
 Teaha, T. 224
 Teodorescu, Hortensia 247
 Tiberius Plautius Aelianus [125]
 Toader, Tudor 46
 Tudor, D. 130, 172
 Tufescu, Victor 47
 Vicol, Marian 133
 Vitanos, C. 194
 Vîlceanu, D. 130
 Vladimirov, Olimpiu 237
 Vlahuță, Alexandru 49
 Vlăsceanu, Gheorghe 17
 Voloshkevych, Oleksandr 181
 Volschi, V. 126
 Voșloban, Gavril 263
 Vulpe, Radu 84, 127, 130, 173-178
 Xavier Hommaire de Hell [39]
 Zah, Emanoil 129
 Zamfir, Dumitru-Constantin 251-256, 270
 Zavatin-Coman, Elena 129
 Zbughea, Gheorghe 154
 Zmeu, Costache 28
 Zopyrion [129]

Index geografic

- Adamclisi 72, 75, 96, 99, 121, 142, 151, 174
Aeliae 128
Agigea 132
Agighiol 127
Albești (jud. Constanța) 133
Asia Mică 130
Basarabia 199, 221
Bărboși (jud. Galați) 116
Bizanț 168
Bizone – portul Cavarna 119
Boian 130
Borcea 129
Buceag 127
Bugeac-Ostrov 126
Caesareea 130
Callatis 75, 125, 127, 129, 131-133, 138-139, 160, 178
Canlia (jud. Constanța) 130
Capidava 128, 131, 133
Castelu 145
Caucaz-Kusak 133
Cernavodă 188
Cheia 129
Cochirleni 132
Constanța 1, 15, 18, 25, 27, 29, 30, 40-41, 46, 49, 63, 97, 114-115, 126-130, 132-133, 146, 158-159, 180, 182, 188, 190, 194, 213-214, 216-217
Corbu (jud. Constanța) 129
Costinești 128-129
Dacia 140, 144
Delta Dunării 19, 22, 35, 37, 181
Dervent (jud. Constanța) 130
Dragomirna 125
Dunărea 3, 19, 50, 130, 132, 149, 154, 162, 188, 222
Dunărea de Jos 83, 84, 94, 116-117, 129-130, 132, 176
Durostorum 129
Egipt 130
Ester 127
Ezibei 74
Garvăn-Dinoeția 203
Gîrlița-Ostrov 126-127
Gumelnița 130
Gurile Dunării 43, 129, 162
Hamangia 130, 132, 133
Heraclea Pontică 133
Hinova 82
Histria 26, 34, 55, 73, 75, 106-107, 109, 125, 128-129, 132-133, 169, 178, 198, 205
Hîrșova 129
Insula Șerpilor 9, 17, 43, 93, 162
Izvoarele 131, 133
Izvorul Mare 132
Limanu 126, 215
Limas 117
Mangalia 75, 126-127, 130, 160
Marea Neagră 31, 35, 49, 93, 125, 165, 188, 192, 264
Medgidia 127
Moesia 127
Moesia Inferior 140, 153
Moldova 112, 184
Muntenia 184, 224
Neptun 126
Niculițel 130
Noviodunum 131
Oltenia 184
Oltina 126
Petra (Camena de azi, județul Tulcea) 157
Pîrjoaia 127
Poiana 174
Pontul Euxin 11, 55, 130, 147, 242, 249
Precucuteni 130
Prutul de Jos 181
Remesiana 125
Rusciuk 54
Sacidava 130, 131
Samothrace 125
Sciția Mică 125
Scythia Minor 109, 130-131, 133, 172
Silistria 54
Sipote (jud. Constanța) 130
Siria 130
Sitorman (com. M. Kogălniceanu, jud. Constanța) 133
Sucidava 133
Sulmona 127
Șumla 54
Tariverde 130
Tașaul 133
Techirghiol 5
Tomis 56, 65, 118, 126, 128-133, 147, 150, 158, 178, 204, 208, 217
Troesmis 128

Tropaeum Traiani 96, 132-133, 152
Tulcea 20, 37, 157
Varna 54
Vicinei 128

Vlahia Alba 62
Vlahia lui Asan 62

Index de biblioteci deținătoare de documente

- Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”. Sediul Central 4, 5, 10, 13, 38, 55, 73, 74, 76, 83-84, 86, 95, 112, 116-117, 155, 164, 169-170, 187, 189, 229-231, 244, 268, 269
- Biblioteca „Alba-Iulia” 14, 25, 30, 33, 72, 214
- Biblioteca „Onisifor Ghibu” 18, 34, 46, 50-51, 55-57, 68, 75-76, 94-95, 108, 113-114, 116-117, 148, 153, 161, 163-165, 170, 178, 205, 229
- Biblioteca „Ovidius” 1-2, 6-7, 9, 11-12, 14-17, 19, 21, 27-29, 31-32, 35-37, 39, 41, 45, 47, 49, 55-58, 61, 63-66, 71, 74, 76-79, 81, 88-89, 91-94, 96-98, 101, 105-109, 115-120, 122-133, 136, 138, 140, 144-145, 147-148, 150, 152, 154, 156-159, 161, 165, 166, 168, 170, 172, 174, 179-180, 183-188, 190-191, 193-197, 199, 203-209, 212-213, 215-218, 221-222, 225-228, 230-231, 233-237, 241-243, 247-268, 270
- Biblioteca „Târgoviște” 95, 126-133, 149, 171, 209
- Biblioteca „Târgu-Mureș” 23, 100, 105, 149, 196, 229, 239
- Biblioteca „Transilvania” 105, 141, 196, 202
- Biblioteca Națională a Republicii Moldova 3, 5, 8, 10, 13, 20, 22, 24, 26, 40, 42-44, 48, 52, 60, 67, 70, 71, 80, 84, 86, 90, 94, 99, 100, 111-112, 121, 134-136, 139, 141-142, 146, 151, 160, 167, 182, 189, 192, 194, 200-201, 207, 210-211, 224, 226, 229, 238, 240, 246
- Biblioteca Științifică Centrală a Academiei de Științe din Moldova 53, 54, 59, 62, 69, 74, 80, 82, 84, 85, 87, 94, 102-104, 110-111, 135-137, 143, 162, 173, 175-177, 181, 198, 219, 220, 223-224, 245